THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025 N

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: LUdlow 5-9500

VOL. LIII Price 10 c. TREČIADIENIS, WEDNESDAY, BIRŽELIO — JUNE 11, 1969 Kaina 10 c. Nr. 136

POPIEŽIUS LANKĖSI ŠVEICARIJOJE

Popiežius Paulius VI vakar kalbėjo Tarpt. Darbo organizacijos sukakties minėjime, iškėlė žmonijos skaudulius — Pabrėžė krikščionių apjungimo svarbą, bet nurodė: Katalikų Bažnyčia negali įsijungti į Pas. Bažnyčių Tarybą — Viešnagė įvyko be sutrikimų

Viešnagės tikslas: pabrėžti rūpestį krikščionių vienybe

ŽENEVA, Šveicarija. — Popiežius Paulius VI vakar apie 12 valandų viešėjo Ženevos mieste, Šveicarijoje. Jo kelionę žymėjo du tikslai: iškelti katalikų Bažnyčios dėmesį darbo žmogumi ir pabrėžti Bažnyčios rūpestį krikščionių vieningumu. Pagrindinės popiežiaus lankymo si vietos, tai tarpt. darbo organizacijos susirinkimas (čia jis kalbėjo) ir pasikalbėjimai su Pasaulinės Bažnyčių Tarybos centro vadovybe.

Septintą kartą už Italijos ribų

Popiežius vakar lankęsis Šveicarijoje bus įvykdęs jau septintąją kelionę už Italijos ribų. Kalvinui prieš 400 metų gyvenus ir dirbus Ženevoje ir miestui virtus protestantų tvirtove, Ženevoje nebuvo lankęsis nei vienas popiežius. Miesto 300.000 gyventojų pusė yra katalikai ir protestantai.

Protestantai kelione nebuvo patenkinti — tai išryškėjo iš spaudos balsų, įvairių protestų. Iš šiaurės Airijos atvykę keli kovingi protestantai, pasiryžę, gal ir veiksmais, protestuoti, buvo sulaikyti Cointrin aerodrome ir neišleisti į miestą.

Visuomenės neleido į aerodromą, gi miesto gatvėse tvarką palaikė apie 1.000 karių ir 600 policininkų. Tvarką palaikyti buvo svarbu ir dėl to, kad į miestą, popiežiaus atvykimo proga, buvo suplaukę apie 100.000 kitur gyvenančių šveicarų. Jokių sutrikimų ar protesto išpuolių nebuvo.

Prezidentui pasveikinus, popiežius nuvyko į Tautų rūmus

Popiežių, jo palydovus, atvykusius šveicarų keleiviniu lėktuvu, aerodrome sutiko Šveicarijos prezidentas von Moos, ir visa eilė aukštųjų katalikų dvasininkų. Sujaudintas popiežius prašė sveikinti visus Šveicarijos gyventojus.

Automobilių vilkstinė su popiežium ir palydovais nuvyko tiesiai į Tautų rūmus, kur šiuo metu įsikūrusios kai kurios J. Tautų įstaigos ir Tarptautinė Darbo organizacija.

Susirinko 121 krašto atstovai

Rūmuose jau buvo susirinkusių 1.700 delegatų iš 121 krašto, taip pat ir specialiai iš Afrikos atvykę Etiopijos imperatorius Haile Selassie ir Zambijos prezidentas K. Kaunda.

Popiežius savo kalboje Darbo Organizacijai (ILO), jai minint 50 metų veiklos sukaktį, pirmiausia iškėlė "kenčiančios žmonijos" vaizdą. Jis nurodė į didžiulį skirtumą, jei palyginti gerybių perteklių pasaulyje ir jų neteisingą paskirstymą tarp žmonių bei paskirų kraštų. Žmoniją vis kamuoja badas, neteisė, nelygybė ir karai — pabrėžė popiežius.

Kreipdamasis į delegatus, jis juos skatino: "Jūsų pareiga vykdyti teisingumą, patikrinti taiką".

Jaunimas kurs ateitį ir jį reikia paruošti...

Popiežius atskirai iškėlė jaunimo uždavinius bei jo svarbą ateity. Juk jis kurs ateitį, todėl būitna jį reikiamai paruošti, patenkinti jo teisėtus reikalavimus.

Popiežius vakar lankėsi Pasaulinėje Bažnyčių Taryboje (ji apjungia 235 įvairias protestantų bažnytines bendruomenes).

Šioji viešnagė, pasitarimai su Tarybos vadovybe, laikomi pačia svarbiąja kelionės dalimi.

Popiežius čia kalbėjo.

Negali būti Pas. Bažnyčių Tarybos nariu

Popiežius vakar pareiškė: šiuo metu dar neatėjęs metas apsijungti katalikų ir protestantų Bažnyčioms, — jis pažymėjo, kad dėl įvairių priežasčių (psichologinių ir kt.) katalikų Bažnyčiai "dar nepribren do laikas" įsijungti į Pasaulinę Bažnyčių Tarybą. Vis dėlto, jis teigė, kat. Bažnyčios rūpestis visų Bažnyčių vienybe — didelis ir neišblėsęs.

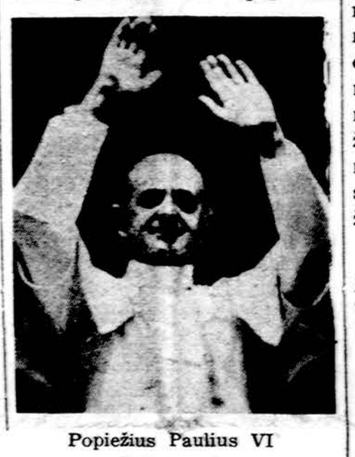

Popiežius Paulius VI

Kada ir kur juos atitrauks?

Kariai nebus grąžinti į JAV?

WASHINGTON. — Pentagono žiniomis, dar neaišku, kurie JAV daliniai bus atitraukti iš P. Vietnamo. Tai paaiškės šiomis dienomis. Tačiau spėjama, kad bus atitraukti kai kurie pagalbiniai daliniai.

Taip pat teigiama, kad tie kariai nebūtinai bus sugrąžinti į JAV-bes. Pentagono šaltiniais, jie numatyti perkelti į Havajus ar į Okinavos salą Japonijoje. Reikalui atsiradus, jie būtų sugrąžinti į P. Vietnamą.

● **"Neo-naciai" laimi** Vak. Vokietijoje. Sekmadienį Reino-Pfalco krašte vykus rinkimams, trys pagrindinės partijos turėjo nuostolių. NPD arba "naujųjų nacių", nacionalistinė partija gavo 2.4% visų balsų. Už CDU, krikščionis-demokratus pasisakė 77.6% rinkikų.

ŽMOGAUS TEISĖS PAŽEIDŽIAMOS... SKUNDAI ATIDĖTI

Skundų svarstymą atidėjo kitiems metams

New York. — J. Tautų Žmogaus teisių komisija yra gavusi visą eilę skundų dėl žmogaus teisių pažeidimo Sovietų Sąjungoje. Tačiau, sovietų misija J. Tautose griežtai pasipriešino skundus svarstyti ir... J. Tautos, tiksliau, jų ūkinių ir socialinių klausimų komisija, svarstymą atidėjo kitiems metams. Žmogaus teisių komisijos posėdis numatytas 1970 m. vasario ir kovo mėn.

Rusai teigia: tai laiko gaišinimas, pinigų švaistymas

Sovietų delegatas, Evgenij Nasinovskij pareiškė, kad pasiūlymas svarstyti "paskirų žmonių teises, tai — laiko gaišinimas, lėšų švaistymas ir kelia šaltojo karo atmosferos įvedimo grėsmę. Tokie svarstymai — nereikalingi, nepageidaujami ir kenksmingi. Be to, jie grubiai pažeidžia J. Tautos Chartos 2 straipsnį, 7 skyrių".

Kas gi tame straipsnyje nurodyta? Taigi, "J. Tautos negali kištis į klausimus, kurie iš esmės priklauso paskiro krašto vidaus kompetencijai, todėl, charta sekant, tokie klausimai nesvarstomi".

JAV pasisako už skundų svarstymą

Vis dėlto, socialinių reikalų komiteto J. Tautose yra jau anksčiau pasiūlytas ir JAV delegacijos remiamas planas - sprendimas viešai svarstyti tokius žmogaus teisių pažeidimus, ypač, jei jie grubūs ir vyksta nuolat.

Tačiau komisija nutarė pasiūlymą atidėti, ir tai siejama su neseniai 54 sovietų piliečių paskelbtu skundu dėl "žmogaus teisių pažeidimo Sovietų Sąjungoje". To skundo nuorašas yra pasiekęs Vakarų spaudos atstovus Maskvoje, bet... nepateko J. Tautoms.

Kaip žinoma, skundo autoriai, labai susirūpinę, iškėlė vis dažnėjantį sovietų piliečių persekiojimą, asmenų suėmimus bei kalinimus. Jie persekiojami dėl nepasitenkinimo Čekoslovakijos invazija ir dėl pareiškimų didesnės laisvės reikalu. Pagal ligšiolinę tvarką, Sovietų Sąjunga būtų turėjusi sutikti tokio pobūdžio skundus svarstyti viešai. Bet.. ji, kaip matėme, pasipriešino.

Panelė Rita Hauser susirūpino...

Rita Hauser, prez. Nixono neseniai paskirta nauja JAV atstovė Žmogaus teisių komisijoje pareiškė savo apgailestavimą, atidėjus skundų svarstymą ir dar pridūrė: "jei reiktų, aš visus tuos skundus svarstyčiau visą naktį". Panelei Hauser, drauge su Norvegijos atstovu tepavyko vienas ėjimas: numatyta, kitų metų posėdy skundų svarstymo techniknę eigą svarstyti pirmoje eilėje...

Ar komisija kitų metų vasario mėn. iš tikrųjų susirūpins žmogaus teisių pažeidimais, tai jau kitas klausimas.

J. Tautų sekretoriato rūmai New Yorke, vieta, kur "užšaldomi" skundai dėl žmogaus teisių pažeidimo Sovietuose ir kitur.

Komunistai Maskvoje smerkia JAV

Rezoliuciją priėmę visi delegatai

MASKVA. — Kom. partijų pasauly suvažiavimas vakar priėmė rezoliuciją, kuria smerkiamas "JAV imperializmas ir jų agresija Vietname" ir kviečiama trukdyti amerikiečių vykdomus žmonių bei karo medžiagų pristatymus į Vietnamą. Paskelbta, kad rezoliucija priimta visų delegatų balsais.

Jos priėmimas, manoma, turįs ryšio su suvažiavime pasireiškusiais nesutarimais, ypač L. Brežnevui ir kitiems puolus Kom. Kiniją, gi Rumunijai griežtai įspėjus kongresą jo galima nesėkme.

Vėl kaltino Kiniją

Kinija remianti JAV "globalinę strategiją"

MASKVA. — W. Ulbricht, R. Vokietijos diktatorius, pirmadienį piktai kritikavo Kom. Kiniją ir ją kaltino "žaidžiant su karu", vykdant pasienio incidentus. Esą, tais veiksmais tiesiogiai remiama visame pasauly vykdoma "JAV strategija".

Brežnevo puolimai buvo aštriausi

Kom. Kiniją savo pareiškimuose suvažiavime, be kitų, jau smarkiai puolė Lenkijos, Paragvajaus ir Prancūzijos delegatai. Tačiau pats aštriausias buvo sovietų kom. partijos vado L. Brežnevo, praėj. šeštadienį, buvęs pareiškimas.

Vietname

● **P. Vietname** kariniai veiksmai ir priešo puolimai vėl smarkėja. Jie vyko keliuose ruožuose.

B-52 bombonešiai numetė 900 tonų svorio bombų į priešo telkinius 50 m. į šiaurės vakarus nuo Saigono.

● **Australija** nenumato siaurinti savo karių P. Vietname skaičių. Jis šiuo metu siekia 8.500.

● **V. Vokietija, D. Britanija ir Olandija** susitarė bendrai gaminti pigų uranijų. Jis numatytas naudoti įmonėse, kur naudojama atominė energija.

Pietų Amerikos dūriai JAV prezidentui — jau trys kraštai atsisakė tartis su prezidento įgaliotiniu N. Rockefelleriu.

LENKIJA IR BONNA — ARTĖJIMO KRYPTIMI

V. Berlyno miesto galva- į Lenkiją

Varšuva. — Lenkijos gomulkinis režimas pastaruoju metu švelnina savo laikyseną Fed. Vokietijos kryptimi. Tiesa, Lenkija ir toliau reikalauja pripažinti Oderio - Neisės sieną, tačiau spaudos ar politikų pareiškimų tonas jau kitoks. Lenkai Vak. Vokietijoje net įžiūri ir "sveikas, pozityvias jėgas".

Svarbiausia, kad Bonna jau reiškia susidomėjimą pasitarimais su lenkais. Viena to dėmesio apraiškų, tai Vak. Berlyno burmistro, Klaus Schuetz kelionė į Poznanės mugę ir .. viešnagė Varšuvoje, kur jam teks susitikti su režimo politikais.

Tai pirmoji tokia kelionė, Vak. Vokietijos politikui vykstant į Lenkiją ir pakvietus komunistiniam režimui.

Kodėl vyksta naujas politinis šuolis?

Kai kurių diplomatų nuomone, lenkai siekia sudaryti atskirą sutartį su Fed. Vokietija. Kiti spėja, kad Gomulkos režimas deda pastangų įvelti sąmyšį, artėjant Vokietijos parlamento rinkimams. Lenkų spauda, kaip partijos "Trybuna Ludu" ir "Życie Warszawy", tokius spėjimus griežtai atmeta. Jie teigia, kad pačioje vokiečių visuomenėje atsiranda nauji svarstymai, liečią sienas su Lenkija.

Lenkija pageidauja su vak. vokiečiais pradėti pasitarimus dar prieš Varšuvos sutarties kraštų pasiūlytą "Europos saugumo klausimais konferenciją".

● **Žemės drebėjimas** įvyko Montanos valstijoje. Nuostolių nebuvo.

Klaus Schuetz, Vak. Berlyno burmistras, vyksta Lenkijon

Sunkiai sprendžiamas, laiko reikalaujas klausimas

Dar neaišku, kada tokia konferencija įvyktų. Be to, Vak. Vokietija griežtai laikosi pažiūros bei nusistatymo: sienų su Lenkija klausimas tesvarstytinas tik pasirašius taikos sutartį su Vokietija. Dėl to sunku tikėti, kad lenkai su vokiečiais greitu laiku pasiektų susitarimo. Taip pat nelauktina, kad lenkai atsižadėtų savo įprastinės propagandos apie "revanžo" ištroškusius vak. vokiečius. Gomulka, pasiūlęs tartis su vokiečiais, reikalauja ne tik susitarimo dėl sienų, bet stato ir kitas sąlygas. Jų svarbiausiosturinti būti pripažinta Rytų Vokietija ir Vak. Vokietija privalanti pasirašyti atominio varžymo sutartį.

● **Midway pasitarimą**, ypač nutarimą atitraukti 25.000 JAV vyrų, neigiamai vertina A. Harriman, buvęs JAV delegacijos pirm. Paryžiuje. Jis teigia — tenka nusivilti, nes tikėtasi atitraukiant žymiai didesnį karių skaičių.

Sen. E. Kennedy pastaruoju metu daug kalba bei kritikuoja naujojo prezidento politiką: pasirengimai 1972 m. prezidentiniams rinkimams? Čia jis su žuvusio J. F. Kennedy dukrele Caroline

VLIKo pirmininkas lankėsi Valst. Dep-te

NEW YORK. — Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas birželio 4 d., lydimas Lietuvos atstovo J. Kajecko, lankėsi Valstybės Departamente, Washingtone, ir matėsi su Baltijos skyriaus viršininku Barclay Ward. Pakartotinai kalbėtasi apie sovietinių muitų dovaniniams siuntiniams klausimą. Su ypatingu dėmesiu buvo priimta Vliko pirmininko pateiktoji informacija, liečianti padėtį Lietuvoje. (E.)

Iš PET veiklos Europoj

ROMA. — Pavergtųjų Europos Tautų Seimo atstovai gegužės 20 d. iš Paryžiaus nuvyko į Romą. Ten turėjo pasitarimų su vyriausybės bei parlamento įvairių grupių atstovais. Jų apsilankymas Italijoje buvo vaisingas, nepaisant ten juntamos politinės įtampos, gresiančios virsti rimta krize.

Delegacijos kelionės tvarkaraštis neleido jai sulaukti specialios audiencijos pas popiežių. Tačiau gegužės 27 d. ilgiau Romoj pasilikęs delegacijos narys V. Sidzikauskas buvo priimtas Msgr. Montalgo, kurs priėmė seimo memorandumą, išsamiai pasikalbėjo jame keliamais klausimais ir pažadėjo visa tai perteikti popiežiui.

V. Sidzikauskas, be to, kalbėjo per Vatikano radiją į Lietuvą, aplankė nesveikuojantį min. S. Girdvainį, informavosi bei aiškinosi lietuviškosios veiklos reikalais pas Lietuvos pasiuntinybės Vatikane sekretorių S. Lozoraitį, Jr. (Elta)

PET Atstovybė Vokietijoje

Pavergtųjų Europos Tautų Seimo delegatūra Vokietijoje savo visuotiniame susirinkime perrinko Elmarą Reisenbergą, estą, pirmininko pareigoms. Vicepirmininku išrinktas dr. D. C. Amzaras, rumunas, o sekretorium Jordanas Raičevas, bulgaras. PET Seimo biuro Bonnoje direktorium yra Valteris Banaitis. (E.)

KALENDORIUS

Birželio 11 d.: šv. Barnabas, šv. Rozelina, Dainius, Aluona.

Birželio 12 d.: šv. Kristijonas, šv. Kunara, Vadulis, Rūta.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien debesuota, šilta, popiet galimas lietus su perkūnija, temp. sieks 80 ir daugiau l. F., ryt — vėsiau, galimi krituliai.

Saulė teka 5:15, leidžias 8:25.

TRUMPAI

R. Nixonas: pasitarimai sėkmingi

Informavo kongreso narius

WASHINGTON. — Prezidentas Nixonas vakar popiet grįžo į Baltuosius Rūmus. Jis buvo iškilmingai sutiktas, dalyvaujant viceprezidentui Agnew ir vyriausybės nariams. Dar tą patį vakarą apie pasitarimus su P. Vietnamo prezidentu Midway saloje išsamiai painformuoti kongreso abiejų partijų vadai.

Tikima pasitarimų sėkme

Prezidentas įsitikinęs pasitarimų sėkme ir mano, kad nutarimas atitraukti 25.000 JAV karių, galėsiąs turėti įtakos taikos pasitarimams Paryžiuje. Nors abu prezidentai patikino, kad vėliau lauktina dar daugiau karių atitraukiant, tačiau Baltieji Rūmai vakar paneigė spėjimus, esą, ligi šių metų pabaigos būtų atitraukta ligi 70.000 vyrų.

Komunistų reagavimas buvo lauktas....

Jau paskelbta, kad Hanojus atitraukimo nutarimą laiko "propagandos manevru", kurio tikslas: "sušvelninti Amerikos gyventojų reikalavimus ir suklaidinti pasaulio viešąją nuomonę".

Washingtono nuomone, toks ir jam panašus komunistų atkirtis buvo laukiamas. Svarbiau, kaip komunistai, ypač Hanojus su Vietkongu, ateity vertins JAV posūkį ir ar pasiryš pradėti rimtus pasitarimus taikos kryptimi.

Vietkongas sudaro "vyriausybę"

HANOJUS. — Hanojaus radijo pranešimais, Vietkongas vakar sudarė vyriausybę, kuri skirta Pietų Vietnamui ir atstovaujanti visas krašto sritis.

Vyriausybė vadinama "revoliucine vyriausybe" ir joje atstovaujami 88 P. Vietnamo gyventojai. Ji veiks, kol P. Vietname nebūsianti sudaryta pagrindinė, "teisėta vyriausybė". Šiuo metu laukiama, kaip šis įvykis atsilieps Paryžiaus pasitarimams ir ar ji bus pripažinta kitų kraštų.

Sovietų Gromyko — Kaire

KAIRAS. — Sovietų užsienio reikalų ministeris, A. Gromyko, vakar atvyko į Kairą. Neabejojama, kad jo pasitarimuose su Egipto prezidentu Nasseriu daug dėmesio bus skirta arabų-Izraelio santykiams bei būdams rasti sprendimą konfliktui užbaigti.

Arabų jaunuolis apmokomas valdyti ginklą

Lituanistinė mokykla ir jos

ORGANIZACINIAI TRŪKUMAI

Šį mėnesį visame krašte, kuriame mes gyvename, baigėsi ar baigiasi mokslo metai ir dešimtys milijonų moksleivių bei studentų palieka mokyklos suolą visam vasaros metui, pakeisdami jį poilsiu ar kitos rūšies darbu. Mums malonu, kad mokslus einančių ir baigiančių tarpe yra labai daug lietuvių, gal būt, proporcingai daugiau kaip kitataučių tarpe.

Mokslo metus užbaigė ir mūsų lituanistinės mokyklos. Jos pradės darbą tik rudenį ir todėl yra gera proga pakalbėti jau apie ateinančių mokslo metų planavimą.

Lituanistinio mokymo, lietuviško lavinimo ir lietuvybės reikalais mes ypatingai daug kalbame, rašome šiais šeimos ir švietimo metais. Ir tai yra labai gerai, nes, atvirai kalbant, jaunimo reikalai yra mūsų lietuviško kūno "Achilo kulnis", t. y. pati silpniausia vieta, kuriai apsaugoti nesigailime nei lėšų, nei darbo, nei reikiamų priemonių.

*

Iš paviršiaus žiūrint ypač stebint reikalą mokslo metų užbaigimo ar kitų iškilmių metu, viskas atrodo kartais net nuostabiai gražiai: puikiais tautiniais rūbais ansirengusios mergaitės ir berniukai gražiai kalba lietuviškai, dar gražiau deklamuoja patriotinius eilėraščius, sako prakalbėles, lietuviškai paskaito ir šiek tiek parašo. Tai viešoji, sakytumėm, garbingoji dalis. Tačiau antroji, kasdienė pusė yra žymiai tamsesnė ir mums, lietuviams, skaudesnė.

Nėra abejonės, kad mūsų lietuviškų mokyklų organizacija ir mokymo sistema turi rimtų negalavimų ir tik iš dalies savo uždavinį atlieka. Tai verčia mus ypač pažvelgti į lituanistines mokyklas, jų organizaciją ir mokslo sistemą.

Nekalbėsime čia apie senųjų išeivių didelės pastangas lietuviško švietimo srityje, nes visa tai yra praktiškai į amžinybę nukeliavę. Prisiminkime geriau naujųjų ateivių mokyklas, nes ir jos turi beveik ketvirčio amžiaus tradiciją. Jos buvo kuriamos jau 1945 m. rudenį Vokietijoje ir kituose Europos kraštuose, kur daugiau lietuvių stovyklose ar pavieniui gyveno. Šios mokyklos masiniu būdu veikė ligi emigracijos pabaigos (1951 m.), taigi 6 - 7 metus. Per tą laiką jos paruošė daugybę gerų lietuvių moksleivių, studentų ir, svarbiausia, tvirtų tautiečių, kurių vaisiais ir dabartinės lituanistinės mokyklos yra "maitinamos". Visos jos turėjo galvoje labai sunkias ano meto materialines sąlygas, buvo puikiai organizuotos. Iškeltina ir jas tvarkiusi centrinė organizacija — bendruomenės švietimo valdyba, paruošusi programas, kvietusi ar skyrusi mokyklų vadovus, mokytojus. Pažymėtina didžiulė mokyklinė drausmė, kai pedagogai klausė savo vyresnybės ir vietiniai komitetai ją rėmė, švietimo reikaluose jai subordinavosi.

Šiandieninė mūsų lituanistinių mokyklų sistema turi daugybę rimtų organizacinių negalavimų, kurių, sakysime, neturėjo stovyklinio meto mokykla. Dabar visas lituanistines mokyklas stengiasi apjungti Amerikos lietuvių bendruomenės švietimo taryba. Praktiškai LB yra beveik vienintelė centrinė organizacija, greta tėvų, kuri mokyklų reikalais sielojasi ir skiria proporcingai nemaža lėšų. Kitos centrinės organizacijos (Vlikas, Altas, Liet. laisvės komitetas) aiškinasi, kad lituanistinis švietimas neįeinąs į jų veiklos sritį ir praktiškai mokykloms labai nedaug tepadeda. Taigi ypač iškeltina Lietuvių bendruomenė, nes jos rūpesčiu išleidžiami mokykliniai vadovėliai, globojami metiniai mokytojų suvažiavimui "Dainavoje", parūpinama kai kurių mokslo priemonių.

*

Vis dėlto su gailesčiu reikia pasakyti, kad ir šioje organizacinėje pusėje yra daugybė spragų. Sakysime, švietimo taryba nepavyko suderinti kai kurių pagrindinių dalykų, kad ir mokslo metų skaičiaus: mokyklų dauguma laikosi dvylikos sistemos, tačiau nebuvo pasmerkta ir partizanišku ar pusiau partizanišku būdu atsiradusi dešimtmetė mokymo sistema, inešusi daugybę organizacinių nesklandumų. Ji padvigubino kai kuriuos darbus ir išlaidas. Sakysime, šiuo metu leidžiami tų pačių dalykų dvigubi vadovėliai mokykloms, nors būtų visais atžvilgiais taupiau ir geriau išleisti tik vienus gerus vadovėlius visoms mokykloms. Bet ir tie patys švietimo tarybos aprobuojami ir JAV LB Kultūros fondo ar privačių leidėjų leidžiami vadovėliai yra ne be trūkumų, o ne retai programos vienerių metų su kitais nesuderintos, naujos laidos kartojamos dažnai pirmųjų nepataisius.

*

Lituanistinės mokyklos mokinys ar absolventas, žinoma, mums yra labai mielas ir brangus vaikas, tačiau dėl įvairių priežasčių jo lituanistinių žinių bagažėlis perdaug jau menkas. Ypač tenka nusiskusti labai mažu mokinio lietuvišku žodynu. Lietuvišku žodžiu retai kas žino daugiau kaip keletą šimtų, tuo tarpu angliškų tūkstančiais. Šis faktas apsprendžia ir praktiška lietuvių kalbos vartojima: mokinys kalba ta kalba, kurios žodžių daugiau žino. Šeimoje ir lituanistinėje mokyklose puoselėjama gimtoji kalba dėlto praktiškai vartojimo atžvilgiu iš pirmosios virsta antrąja. Tenka dar apgailestauti, kad per 20 lituanistinės mokyklos praktikos metų nebuvo paruoštas ir išleistas mokyklinis aiškinamasis lietuvių kalbos žodynas, nors jo ruošą JAV LB Kultūros fondo rūpesčiu buvo prieš keletą metų ir pradėta. Yra ir daugiau organizacinių sunkumų bei trūkumų, apie kuriuos kalbėsime kitą progą.

Laisvesnis vasaros atostogų metas tesuteikia mums daugiau progos arčiau susipažinti su mūsų lituanistinio švietimo problemomis, suregistruoti pasitaikančias klaidas ir padaryti viską, kad atsinaujinęs mokslo metams daugelis organizacinių nesklandumų ir kliūčių būtų pašalinta lietuviškos išeivijos labui ir gerų lietuvių džiaugsmui.

b. kv.

Gamtos žalojimas ir pasėkos

Gamtinės aplinkos naikinimas gali atnešti pražūtį

P. GAUČYS

Cornellio universiteto prof. La Mont Cole paskelbė rašinį apie pavojus gamtos balansui. Jis pažymi, kad žmogus, begerindamas savo gyvenimą, naikina natūralinę aplinką, kuri svarbi bet kuriam žmogaus gyvenimo būdui. Begyvendamas ant žemės, žmogus milžiniškais žingsniais nužengė dirbamos žemės, iš kurios jis gauna maistą, naikinimo kryptimi. Užteršdamas orą, kuriuo jis turi alsuoti, vandenį, kurį jis turi gerti ir suardydamas subtilią cheminę ir klimatinę pusiausvyrą, nuo kurios pareina pati jo egzistencija, sudaro pavojų.

Žmogaus gyvybei palaikyti labai svarbus deguonis ir grynanglis. Kaip žinome, augalai, imdami deguonį iš atmosferos, atitinkamai jį grąžina. Kadangi nakties metu tas grąžinimas sustoja, lygiai kaip jo visiškai nesti žiemos metu, mes esame laimingi, kad atmosferinės cirkuliacijos dėka oras juda aplink žemės kamuolį taip, kad žmogui nereikia rūpintis deguonies stoka nakti ar žiemą. Tačiau nūdien, sako prof. Cole, žmogus bėga nuo savo laimės.

Nemažiau svarbus ir grynanglis. Augalai naudoja anglies dvideginį, o gyvuliai derina organinius mišinius su deguoniu, kad gautų energiją savo veikmei. Visa tai yra galima dėl gamtos sudarytų deguonies išteklių. Anglies ir deguonies giminingumas yra esmingas fotosintezei ir tuo pačiu visos gyvybės išlaikymui. Tačiau jeigu šis giminingumas bus suardytas ir lygsvara tarp jų bus sugriauta, gyvybė žemėje bus nebeįmanoma.

Anglies dvideginis atmosferoje susidaro didžiausia dalimi degimu. Senovės laikais miškai degdavo savaimingai. Vėliau žmogus pradėjo deginti medžiok lei ir apsišildymui. Dar vėliau pradėjo naudoti anglis ir dujas. Vandenynai paima iš atmosferos anglies dvideginį ir jį paverčia klintim. Dabar gi žmogus paleidžia anglies dvideginio į atmosferą daug daugiau kaip vandenynai sugeba jį įsisavinti.

Smarkiai užteršiamas oras

Fabrikai, automobiliai, privatūs namai, palyginti, dar nelabai dideli oro užteršėjai tačiau jei paimsime lėktuvus, tai šie labai daug gamina anglies dvideginio aukštose erdvėse, kur jis tik labai iš lėto pašalinamas iš atmosferos. Sudeginus toną naftos, gaunama apie toną su trečdaliu vandens ir dukart tiek anglies dvideginio. Boeing 707 skrisdamas sunaudoja tą kiekį beveik kas 10 minučių. Sakoma, kad vien tik New Yorke per savaitę nusileidžia 10.000 lėktuvų, neskaitant karinių. Jeigu pr'leisime, kad visi tie lėktuvai išbūna ore po 4 val., jie vidutiniškai per metus atmosferoje palieka apie 36 mil. tonų anglies dvideginio. O kur visi kiti lėktuvai?!

Tuo būdu anglies dvideginio kiekis atmosferoje tolydžio didėja. Tuo pačiu metu žmogus kasmet atima didelius žemės plotus iš fotosintetinės gamybos. Vien tik JAV-se kasmet apie milijoną akrų žalių plotų paverčiama į grindinius. Tų plotų praradimas žymiai sumažina deguonio patekimą į atmosferą. Vadinasi, tuo metu, sako prof. Cole, kai mes pasieksime tašką kada degimas viršys fotosintezę, mums pradės stokoti deguonies.

Anglies dvideginio padidėjimas atmosferoje turės ir kitų žalingų pasėkų. Anglies dvideginis ir vandens garai yra labiau permatomi trumpų bangų saulės radiacijai kaip ilgų bangų šilimos radiacija nuo žemės į erdvę. Tuo būdu, rašo prof. Cole, didesnė tų medžiagų proporcija atmosferoje atneš į žemės paviršių daugiau šilimos, kas turės šiltadaržio poveikį, pakeis klimatą, kuris, mokslininkų manymu, žmogui bus nepageidaujamas.

Viena mokslininkų dalis tvirtina, kad padidėjusi temperatūra sutirpinsianti Grenlandijos ir Antarktikos ledus, o tai pakels 300 pėdų jūrų lygį ir tuo būdu paskandins daugumą didžiųjų pasaulio miestų. Kiti mokslininkai tiki, kad aukštesnė temperatūra padidinsianti nugaravimą ir tuo pačiu paskatins didelius lietus. Papildomai krintąs sniegas ant ledynų, savo ruožtu, paskatins ledynų judėjimą, o tai reikštų, kad mūsų žemė susilauktų naujo ledamžio.

Bet visa tai sudarytų tik mažesnes degimų pasėkos blogybes. Į jas neįeina tiesioginiai oro užteršimo pavojai, pvz. mūsų plaučiams ar augmenijai. Taip pat į jas neįeina ir kai kurių mokslininkų pramatoma galimybė, kad žmogus paleis į orą tiek dūmų, jog jie užstos saulės radiaciją, kas pavojingai sumažins žemės temperatūrą.

Gali užsibaigti kuro ištekliai

Šiaip ar taip, jeigu žmonės pirma savęs nesusinaikins, sako prof. Cole, jie visvien eina prie iškasamo kuro išbaigimo. Paskui, tikriausia, jie ims naudoti atominę energiją, o tada susidurs su skirtingu aplinkos užteršimu. Jau dabar projektuojama prakasti kanalą vidurinėje Amerikoje, sujungiant abu vandenynus. Tą darbą pigiausia atlikti panaudojant atominę energiją. Jeigu tokiam kanalui prakasti būtų panaudota 170 megatonų branduolinės energijos, tai radioaktyvių medžiagų proporcija kiekvienam žemės gyventojui padidėtų 26 su puse kartų aukščiau leidžiamo lygio. Šalia to, šis projektas turi ir kitų pavojų, nors ir būtų įvykdytas be atominės energijos panaudojimo. Ramusis vandenynas stovi šešiom pėdom aukščiau už Atlantą. Kadangi Ramusis vandenynas yra daug šaltesnis, jo šaltas vanduo veršys į Karibų jūrą, pakeisdamas klimatą ir jūrų gyvūnijos maisto gamybos procesą, neskaitant to, kad jis gali sudaryti naują tornadų centrą, o taip pat pakeisti Golfo srovės kryptį. Tai turėtų tragiškų pasėkų Šiaurės Atlanto pakrančių šalim.

Keičiama oro sudėtis

Be šitų, žmogui gresia dar ir kiti pavojai. Pavyzdžiui, sako prof. Cole, paimkime azotą, kuris reikalingas visiems organizmam jų proteinams sudaryti. Azotas iškyla į atmosferą kartu su amoniaku kaip dujos kai augalai ir gyvuliai nugaišta. Gyvi augalai naudoja abu elementus sudaryti savo proteinams, tačiau jie negali panaudoti azoto dujų formoje — tą uždavinį atlieka tam tikros bakterijos ir primityvios algos žemėje, o taip pat ir kai kurių augalų šaknys. Gyvuliai sudaro savo proteinus iš augalų proteinų. Kaip ir deguonio atveju, azoto sunaudojimo ir jo grąžinimo santykis yra pasiekęs lygsvaros ir jis atmosferoje palieka pastovus. Jeigu kokiu atveju ta pusiausvyra būtų sugriauta, žemės gyvybei tai būtų nelaimė, nes tada azotas atmosferoje galėtų išnykti: jį gali pakeisti nuodingas amoniakas arba jis gali palikti atmosferoje nepanaudotas, nes augalai negali jo sugerti dujų pavidale.

Ar jau mes esame atsidūrę arti vieno šitų galimybių? — klausia prof. Cole. Ar žmogaus įsikišimas į gamtos procesus pasiekė tokio pavojingo laipsnio azoto cikle? Ir jis atsako, kad mes nežinome, nors turėtume žinoti pirma nei giliau įsiterpsime. Dabartiniu metu didžiuliai kiekiai teršiančių medžiagų patenka į jūras. Pagal JAV Maisto ir vaistų administracijos apskaičiavimus, į jūras patenka daugybė įvairiausių nuodingų chemikalų, radioizotopų, valymo priemonių, prie kurių jūrų gyvūnija niekada anksčiau neturėjo progos prisitaikinti. Tik menka dalis tų medžiagų tebuvo išmėginta jų nuodingumo gyvybei atžvilgiu diatomoms, mikroskopiškiem jūrų augalam, kurie gamina didesnę dalį žemės deguonio, ar bakterijom ir mikroorganizmam, dalyvaujantiems azoto cikle.

Irigacijos kuria ar naikina

Lygiai taip pat žmogus turi žinoti savo darbų pasėkas prieš pradėdamas statyti užtvankas ir kanalus. Taip, pvz. Tigro ir Eufrato slėniai vandens irigacijos dėka prieš 3.500 m. pr. Kr. buvo pavirtę į Babilonijos imperijos aruodą. Tačiau šiandieną tik 20% Irako žemės yra dirbama. Dabar irigacijos kanalai užnešti dumblu, miestai užpilti smėliu ir nuosėdom, senas jūrų uostas Ur dabar yra už 150 mylių nuo jūros, o jo pastatai po 35 pėdom užnašų.

Nilo slėnis buvo antras civilizacijos lopšys. Irigacija ten buvo naudojama 2000 m. pr. Kr. Egipto žemė savo laiku buvo Romos imperijos aruodas. Dar 1902 m. buvo pastatyta ant Nilo prie Aswano užtvanka. Tačiau dabar dėl apdruskėjimo derlai vis krenta.

Žemės apdruskėjimas yra būdingas sausų sričių reiškinys, nes ten drėgmės išgaravimas didesnis už kritulius. Tuo būdu, nors kuri laiką dirvų irigacija būna pelninga, tačiau tolimesnės jos pasėkos būna pavojingos. Naujoji Aswano užtvanka, kuria norima padidinti vienu milijonu akrų dirbamos žemės plotą, ilgainiui gali pavirsti Egipto nelaime.

Tą patį galima pasakyti, rašo prof. Cole, ir apie daugelį kitų irigacijos projektų, jų tar-

(Nukelta į 4 pusl.)

Iždo sekret. David Kennedy ir iždininkė Dorothy Elston žiūri į vieno banknoto spausdinamus dolerius, kurie yra pirmieji su jų parašais. Sekretorius autografuoja pirmąjį dolerį. Spaustuvė yra Washingtone.

libato gyvenimą pasirenka jau labiau subrendę — kunigo šventimų negali gi, normaliai imant, gauti anksčiau, kaip 24 m. amžiaus.

Kunigas atsižada šeimos gyvenimo, kad galėtų visiškai pasišvęsti savo parapijos, savo ganomųjų sielovadai. Kaip kartais tos celibato klausimais informacijos būna paviršutiniškos, laikraštis primena tokį atsitikimą: vienas iliustruotas Italijos žurnalas paskelbė straipsnį antrašte: "Ir vienuolės nori ištekėti". Patikrinus, pasirodė, kad straipsnio autorius tebuvo apklausęs kokias penkias seseles, gi iš viso Italijoje yra 155,962 seserys vienuolės, gyvenančios 16,515 vienuoliškų namų. Jeigu to korespondento sutiktos seselės tikrai norėjo pereiti į šeimos gyvenimą, joms gi jokių ypatingų sunkumų nėra: kiekviena gali gauti dispensą ir dar išeidamos iš vienuolyno gaus piniginę "dovaną" — įstojant ineštą "kraitį". **J. Daug**

Avių kaimenę rytinėj Meksikoj šitaip varo piemenėlės į ganyklą.
Nuotr. K. Almino

Spaudoj ir gyvenime

EUROPOJE APIE CELIBATĄ

Vienas Berlyne besidarbuojąs lietuvis mums atsiuntė iškarpą vietinio vokiečių laikraščio, kur išspausdintas straipsnis: "Kas kelia audrą dėl celibato". Straipsnyje rašoma, kad šiuo metu vakarų Vokietijoje yra 25.000 kunigų, įskaitant ir vienuolius kunigus. Iš jų 1964-1968 m. pasitraukė iš savo pašaukimo 300, kas dudaro 0,97 procento diecezinių kunigų ir 2.1 procentas vienuolių kunigų per visus penkerius metus. Taigi visiškai nėra "audros" dėl celibato. Laikraštis primena, kad jeigu jau nuo 17-18 metų jaunuoliai susituokdami visam amžiui pasirenka savo vedybų partnerį, tai jaunuoliai, einantieji į kunigus, ce-

ĮSTRIŽAI MEKSIKOS

Kazys Alminas

Miestukas nedidelis, bet turėjo gerą motelį ir porą senų, apkerpėjusių viešbutukų. Tame visame motely buvom mudu du ir dar viena senyva pora iš Minnesotos. Jis — suomis, o ji švedė savo kilme. Abu labai malonūs žmonės, abu pensininkai ir, taip neskubėdami, jie savo "Volksvagen" važiuoja praleisti žiemos į Meksiką. Restorane buvome mes tik vieni du, tie senukai sveikatos ar taupumo sumetimais nėjo vakarieniauti. Valgykla gana didelė, švari, skoningai įrengta. Meniu taip pat gausus. Vargšas savininkas, nepaisant didelio maisto pasirinkimo, neturėjo daug kam patarnauti ir su liūdesiu stebėjo, ar nepasirodys daugiau svečių "americanos". Deja, beviltiškai teko jam laukti tą vakarą. Tiesa, iš ryto dar radome vieną mašiną vėliau atvažiavusių, tai ir visas turizmas prie 24 vietų motelio.

Iš Matehuala ankstoką rytą be pusryčių pasileidome tuo pačiu 57 keliu į San Luis Patosi, kuris yra kitos provincijos sostinė ir turi net savo universitetą. Pravažiavus 193 mylias kelio, atrodė, kad buvo jau laikas pusryčiauti ar pietauti. Tai ir padarėme, sustodami centre gražiame, erdviame, turistam paruoštame restorane. Miniu todėl, kad turistams, nes kartu čia pat yra ir krautuvė su visokiais suvenyrais ir vietiniais išdirbiniais. Restoranas švarus, patarnavimas mandagus, valgiai irgi neblogi ir nebrangesni kaip JAV miesto restoranuose. Žinoma, turi žiūrėti, ką pasirinkti, nes gali būti kai kurie valgiai gana "karšti", per daug prisotinti raudonaisiais pipirais ir paprika.

Gamtovaizdis nuo Saltillo iki San Luis Patosi ne per įvairiausias ir gana nykus, kad net iš viso sukelia klausimą, iš ko ir kaip pragyvena meksikiečiai. Tiek, kiek buvo matyti tame 450 mylių kelio nuotolyje atrodė, kad negalėtų išgyventi padoriai nė vienas asilas, o jų pakelėse buvo sutikta nemažai. Pakelės žinoma nebeužtvertos, ir todėl jie sau vaikšto pakelėmis ir per kelią taip lėtai ir beviltiškai, jokio dėmesio nekreipdami į skubančias mašinas ir, duodant signalus, visai nereaguodami. Tiesiog, galima sakyti, jaučiasi net išdidžiai, atsistoję ant vidurio kelio krapšto sau ausį ir tiek. Triūbyk netriūbinęs, o jis anei krust, net ir ausies nekrutina, o tik ją krapšto su užpakalinės kojos kanopa toliau. Nekantrus keleivis tokio jų abejingumo nežinodamas gali su jais susidurti, o gal būti rimtoka nelaimė, su kuo reikia skaitytis, nes pagelbą rasti būtų sunku ir tektų jos ieškoti už šimto ar daugiau mylių. Jis vargšas, asilėlis, išvargęs, bet ramus ir neįbauginamas jokio triukšmo.

Raguočiai, jei juos taip galima vadinti vien dėl jų ilgų riestų ragų, irgi ne ką geriau atrodo. Rodos, tik oda užtempta ant nesklandžiai sudurstytų kaulų, ir viskas. Jie irgi ne ką baugesni, bet jie juda iš lėto, jei jau būtinai reikia. Kad ir nenoriai, visgi traukiasi iš kelio. Avyz ir ožkos nesudaro keliautojui pavojaus. Jos daugiausia laikosi krūvoje ir turi piemenį ar piemenę, kurie saugoja, kad neužtvindytų kelio ir nesuvažinėtų jų. Išskiriant šunį, taip ir neteko nieko matyti suvažinėto, nė laukinio žvėrelio.

Žinoma, tų gyvulių tirštai nepasitaiko ant kelių, nes ta skurdi ganykla jų nesuglobia didelės masės. Visgi naktį važiuojant tektų sergėtis labiau ir būtų rizikingiau susidurti su tokiu užsispyrėliu. Žmonių lūšnelių, neva kaimelių irgi pasitaiko retokai dešimtimis mylių atstume vienas nuo kito. Iš vis, kuo gali spėti, kad čia bus kaimas, tai iš kelio ženklų, kurie rodo autobusų sustojimus ir mokyklos amžiaus vaikų perėjimo kelio vietas. Gana įmantriai reikia žiūrėti, kol pastebi sunkiai išsiskiriančias iš gamtos pilkumos kelias lūšneles, atrodančias be stogų ar su plokščiais stogais be langų ir dažnai net be uždaromų durų. O atskirti, kuri iš jų yra mokykla, taip pat ne visada būna lengva, kartais tos mokyklos iš kelio pusės pilkoji siena būna padažyta mėlynai, kas ją išskiria iš kitų, pažymint, kad tai viešo naudojimo pastatas.

Tame kelio tarpsnyje pasitaikė matyti keletą plotelių net ariamos žemės, kuri buvo ariama jaučių jungo, traukiama medine žagre su mažu noragu.

(Bus daugiau)

VYSKUPAS TARP GEDIMINO STULPŲ

Naujasis lietuvių vyskupas — prel. dr. Antanas Deksnys

IGN. URBONAS

Įdomūs, neatspėjami yra Dievo keliai ir planai. Vargiai juos galėjo suvokti ir jaunas kunigas Antanas Deksnys, 1936 m. iš Biržų vikarijato vykdamas Šveicarijon studijuoti, kad ši jo kelionė baigsis ilgu gyvenimu svetur ir jis pats taps išeivių vyskupu.

Deksnių šeima —kunigų šeima

Vyskupo tėvelio du broliai buvo kunigai. Abu jie dirbo Vilniaus, o vėliau Kaišiadorių vyskupijoje. Vyresnysis kun. Juozapas buvo muzikas, menininkas. Kur tik jis klebonavo, visur klebonijose į darželio pusę buvo įrengta veranda. Čia vakarais klebonas virkdė smuiką. Gal roman tiškiausia jo veranda buvo Dubingiuose ant Dubingių ežero kranto.

Antrasis kun. Antanas turėjo puikų lyrinio tenoro balsą ir septynerius metus Vilniaus katedroje virkdė ir žavėjo ano meto vilniečius. Jis buvo žinomas ir Amerikoje, nes čia apie 30 metų darbavosi įvairiose vyskupijose. Atvykus į Ameriką dabartiniam vyskupui, tada irgi kun. Antanui Deksniui, šis jo dėdės ir artimųjų buvo vadinamas "Deksniuku".

Vyskupo motinos dėdė irgi buvo kunigas.

Šioje tad "kunigų šeimoje", gražiame Buteniškio vienkiemyje, Juodupės valsč., Rokiškio apskr. 1906 m. gegužės 9 d. gimė dabartinis vyskupas. Jo tėvas — Stanislovas Deksnys, motina — Venceslava Kiliutė. Šeimoje buvo šeši vaikai: keturi broliai ir dvi sesutės. Antanas ir Stasys buvo dvynukai, labai panašūs, ir mokytojai klasėje jų niekad negalėjo atskirti, kuris jų atsakinėja pamoką. Stasys ir abi sesutės mirė jauni, belankydami gimnaziją.

Mokslo dienos

Pradžios mokslą ėjo Pruselių pradž. mokykloje vienerius metus ir Onuškio mokykloje dvejus. Per karą mokyklos neveikė, tai mokėsi namie.

1918 m. įstojo į Rokiškio gimnaziją, kurią baigė 1926 m. Gimnazijoje reiškėsi aktyviai ateitininkų ir skautų organizacijose. Jis buvo vienas skautų steigėjų Rokiškyje ir pirmasis Prutenio drvės draugininkas, 1924 m. dalyvavo trpt. skautų Jamboree Kopenhagoje, kur turėjo progą pamatyti ir skautijos įkūrėją Baden-Powell'į. Vysk. Deksniui skautijos šūkis — Dievui, tėvynei, artimui — neliko vien šūkiu, bet tapo jo gyvenimo turiniu.

1926 m. įstojo į Kauno kunigų seminariją. Čia buvo vienas pirmųjų studentų moksle, drausmingas, draugiškas. Vadovybės paskiriamas liturginių ceremonijų vedėju. Pirmininkauja klierikų abstinentų dr-jai ir aktyviai dalyvauja klierikų draugijose — visuomenininkų, maldos ir kitose. Žiūrint į šį visada tiesų, visada besišypsantį klieriką seminarijos sode, atrodė, kad jį seminarija ir jis seminariją daro laimingus.

1931 m. pavasarį baigęs kunigų seminariją ir Vytauto Didžiojo un-to teologijos fakultetą, gegužės 30 d. arkv. Juozapo Skvirecko įšventinamas į kunigus.

Lietuvoje ir Šveicarijoje

Pirmoji jo pastoracinio darbo vieta Panevėžio katedra. Čia dirbo trejus metus — 1931-1934. Be tiesioginių vikaro pareigų katedroje, buvo visos vyskupijos vaikų — angelaičių — direktorius. Iš Panevėžio 1933 m. vasarą buvo atvykęs į JAV kviečiamas savo dėdės kun. Antano Deksnio, kuris tuo metu klebonavo Utica, N.Y. Jam esant Amerikoje, Darius ir Girėnas išskrido į Lietuvą. Jis dalyvavo tarpt. parodoje ir Lietuvių dienoje Chicagoje.

Antroji darbo vieta — Biržai — 1934-1936. Čia jis jau praktikavo šiuo metu populiarią ekumenizmo dvasią. Su vietos evangelikų kungu visada kartu važiuodavo į tą pačią mokyklą dėstyti tikybos pamokų ir su juo gražiai sugyveno. Šalia parapijos pareigų, buvo pavasarininkų rajono pirmininkas. Tuo metu rajonas laimėjo pirmą vietą spaudos platinime.

1936 m. vysk. Paltarokas jį pasiuntė Šveicarijon studijuoti pedagogikos ir filosofijos. Atrodo, vyskupas jį ruošė kunigų seminarijos profesoriaus pareigoms. Tų pačių metų rudenį jis pradėjo studijas Šveicarijos Friburgo un-te pasiimdamas pagrindine šaka pedagogiką, o šalutinėm — filosofiją, istoriją ir sociologiją. Vasaros atostogų metu jis pavaduodavo įvairių vienuolynų bei įstaigų kapelionus kalnuose. O jam kalnai, kaip ir altorius — jis čia jaučiasi laimingas. Ir kada tik buvo proga įkopti ar užvažiuoti į kalną, jis jos niekad nepraleido. Niekad nepadėdavo ir pakeleivio kun. Jono argumentai: "Daug smagiau nuo žemės pažiūrėti į kalno viršūnę negu nuo viršūnės į žemę"...

1940 m. studijas baigė filosofijos daktaratu. Disertaciją parašė apie praktiškąjį pedagogą Liudviką Auerį. Ji buvo įvertinta "magna cum laude". Egzaminus baigė birželio 15 d. — tą dieną, kurią buvo uždaryta siena į Lietuvą.

Šiaurės Amerikoje

Tuo metu jo dėdė kun. Deksnys vėl jau buvo Amerikoje ir jį pakvietė į JAV. Pakvietimo dokumentus sudarė tuometinis marijonų provincijolas kun. dr. J. Navickas. Atvykęs į JAV metus laiko dirbo vikaru pas prel. J. Paškauską — Paškų Visų Šventų parapijoje Chicagoje ir metus pas prel. J. Končių Mount Carmel, Pa.

1943 m. sausio mėn. kviečiamas kun. Tikuišio atvyko į East St. Louis, Ill., kur vyskupo buvo paskirtas Marijos Nekalto Prasidėjimo liet. parapijos klebonu. Ši nedidelė parapija tuo metu gyveno sunkias dienas. Daug parapiečių buvo iš jos jau pasitraukę ir, kun. Deksniui atvykus, pirmojo sekmadienio rinkliava buvo 4 dol. Jei ši parapija nebuvo uždaryta, vien dėl to, kad senelis vysk. Althoff mylėjo lietuvius, nes jis tik dėl šios vienos parapijos buvo išmokęs lietuviškai ir vizituodamas visada pamokslą pasakydavo tik lietuviškai. Ir antra dėlto, kad į ją laiku atvyko kun. Deksnys, tada dar jaunas kunigas.

Čia jis ėmėsi darbo visu nuoširdumu ir visa jaunatvės energija. To darbo rezultatai — sugrįžo į parapiją visi buv. parapiečiai ir vienybė viešpatauja tarp visų trijų lietuvių kartų, stovi archit. J. Muloko, dail. V. Jonyno ir inž. J. Stankaus statyta gražutė lietuviško stiliaus bažnyčia, kuri, anot vietos vyskupo, yra "masterpiece" visame mieste. Joje iš vitražų kalba ne tik Mindaugas, Vytautas Didysis, bet ir Maironis su visa Lietuva. Perstatyta klebonija, nauja salė, sporto aikštė, išmokėtos skolos. Veikia šeštad. liet. mokykla ir dauguma jo įkurtų o-jų: Altas, Balfas, Liet. Bendruomenė ir kitos.

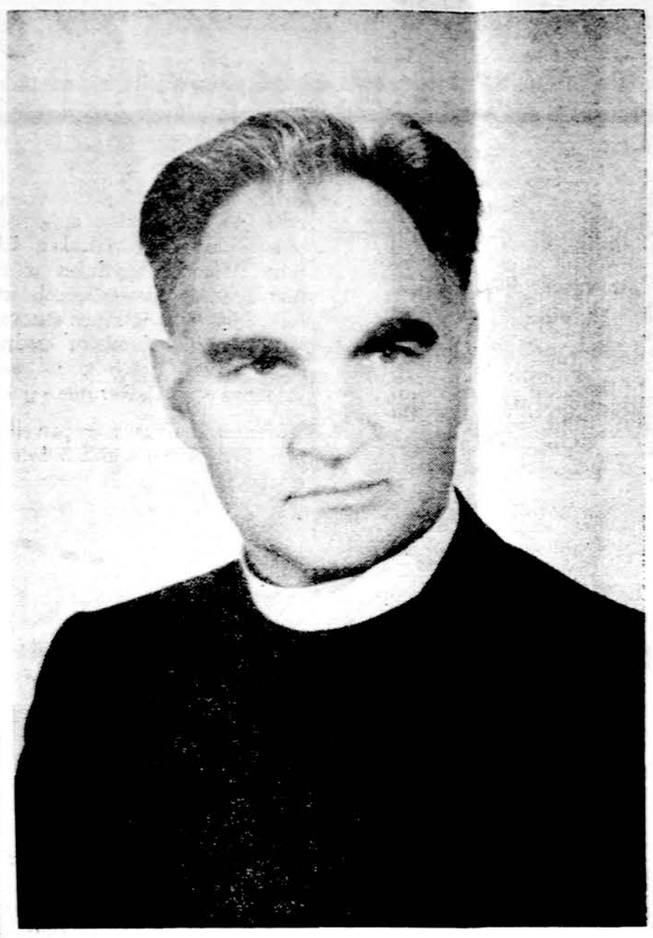

Vyskupas Antanas Deksnys, kuris yra konsekruojamas Belleville, Ill., katedroje birželio 15 d.

Meilė niekad nepaliauja

Kas vysk. Deksnį pažįsta ar kas nors kartą jį buvo sutikęs, visi pastebi jo mielą, gražią asmenybę. Žmogaus asmenybė turi daug elementų ir žymių. Gal viena iš gražiausių jos žymių — tai meilė ir pagarba kitam žmogui. Ši žymė nuo vysk. Deksnio neatskiriama. Gal dėlto jis visada turėjo daugiau draugų nei priešų. Iš viso, ar jis turi ir ar gali turėti priešą? Turėjo jis daug draugų, ir visi jo buvo draugai ten, kur jis tik gyveno — gimnazijoje, Panevėžy, Biržuose, Friburge, East St. Louis. Tuo metu studijavę amerikiečiai studentai Friburge liko jo geriausi draugai iki šių dienų. Nors gyvena toli vienas nuo kito, bet jie beveik kas dveji metai turi savo "reunion". Ši meilė kitam žmogui lydėjo jo visus darbus parapijose ir visuomeninėje veikloje.

Išgirdus po karo apie lietuvius Vokietijoje, jo mažytės klebonijos rūsyje atsirado ilgas stalas, vyniojamas popierius ir virvės paketams, kurie buvo nuolat siunčiami. O kada prasidėjo naujųjų ateivių emigracija į JAV, tai jo klebonija tapo "konsulatu", pereinamuoju viešbučiu ir darbo suradimo įstaiga. Jis darė sutartis, sutiko stotyje atvykusius, surado butą ir parūpino darbą. Jis niekad neskirstė žmonių ir niekad neklausė, ar katalikas ar evangelikas, bet padėjo lygiai visiems. Su nuoširdžiu šypsniu ir savo "plymutuku" jis skubėjo kasdien pagalbon, kur tik kam jos reikėjo. East St. Louis mieste ne vien neturtingieji, bet ir "bomai" žino "Father Deksnį", kuris niekad jų nepaleido nedavęs aukos.

Vysk. Deksnys toks buvo visą savo gyvenimą ir, atrodo, tokia bus jo vyskupystė išreikšta jo vyskupiškojo herbo žodžiais: Caritas numquam excidit — meilė niekad nepaliauja..

Kryžius ir Gedimino stulpai

Vysk. Deksnio vyskupiškąjį herbą meniškai pagal heraldikos reikalavimus atliko dail. V. Jonynas. Herbe yra: Aušros Vartų Marija, Gedimino stulpai, Šv. Liudviko herbas ir lietuviškasis pakelės kryžius.

Lietuviškasis kryžius—tai simbolis jo tikėjimo ir meilės Kristui. Kristus bus vadas ir visų lietuvių pakeliui į savo tėvynę, o tų lietuvių pakelėje jis ir bus vyskupas. Naujasis vyskupas yra maldos žmogus. Su juo apkeliavau beveik visą pasaulį, 20 metų kartu su juo atostogavau, — jis niekur ir niekad neapleido maldos. Bet jis ir savo maldos niekam "neužmesdavo", o jam įgimtu taktu, nepastebimai, tik tyliai pranykdavo nuošalume.

Gedimino stulpai — simbolis Lietuvos. Ant Gedimino stulpų jis pasirėmęs nenuskendo nutautimo jūroje. Jis išliko toks pats, lyg šiandien iš Rokiškio būtų atvykęs.

Liko jis ne tik lietuviškas, bet ir kultūriškai šviesus bei veiklus. Jis nepaskendo kasdieninio gyvenimo rūpesčiuose, materializme ir pilkumoje.

Vysk. Deksnys be meilės Dievui ir žmogui dar turi didelę meilę — knygai. Jis daug skaito. Po dienos darbų — visi vėlyvi vakarai skirti skaitymui. Skaito lietuviškas, angliškas ir prancūziškas knygas. Filosofines ir teologines knygas daugiausiai skaito prancūziškai, nes, matyt, nenorėjo užmiršti Friburge išmoktos prancūzų kalbos. Skaito ir literatūrą bei meno istoriją. Prenumeruoja ir daug žurnalų. St. Louis mieste yra Herderio knygynas, kurio jis yra nuolatinis knygų prenumeratorius jau 26 metus. Atvykęs į Ameriką daug rašė spaudoj įvairiais klausimais, bet vėliau, užguldamas administraciniams darbams, rašė tik gražius, trumpus, pamokslus "Lux Christi" žurnale.

Visada su gyvenimu

Vysk. Deksnys yra aiškių ir tvirtų principų žmogus, bet gyvenimo forma ir dvasia visada modernus. Jaunimas jį myli ir gerbia. Belleville vyskupijos jaunieji kunigai išsirinko jį į personalinę tarybą kaip savo atstovą. Jis juos supranta, atjaučia, padeda, todėl jie pasitiki juo.

Jaunimu jis rūpinosi ir su juo dirba visą savo gyvenimą. Jaunimą jis globojo ir savo parapijoje visu nuoširdumu kaip angliškai kalbantįjį — CYO ir lietuviškąjį. Be susrinkimų, jis juos beveik kiekvieną sekmadienį, pasitalkinęs studentus, išveždavo į parkus, kur jie žaizdavo, dainuodavo liet. dainas ir sportuodavo. Vakare jis visus pavaišindavo vakariene ir, žinoma, už visus pats užmokėdavo. Mums tada ir į galvą neateidavo, kad jis gali gi tų pinigų ir neturėti. Mums atrodė, kad "taip reikia". Turtų, tiesa, jis niekad ir nekrovė, o buvo ir yra visiems vaišingas ir džentelmenas. Jaunimą siuntė į stovyklas ir pats stovyklas rengė. Vienai skautiškai jis pats ir vadovavo ir ji puikiai pavyko.

Vysk. Deksnys yra didelio takto žmogus. Jis natūraliai yra man dagus ir nuoširdus visiems. Ketverius metus gyvenau su juo viename name ir nemačiau jo supykusio bei negirdėjau iš jo blogo žodžio kitų atžvilgiu. Tai asmenybė, kuri šviečia gerumu ir viltimi. Tai žmogus, kuris, užgęsus kambary šviesoms, nekeikia tamsos, o ieško uždegti žvakę...

Džiaugiamės, kad tokia asmenybė buvo parinkta šioms aukštoms ir atsakingoms pareigoms ir esame dėkingi Šv. Tėvui Pauliui VI už lietuvių tautos pagerbimą naujuoju vyskupu.

East St. Louis apyl. Tautinės s-gos minėjime kalba pirm. dr. P. Švarcas. Šalia vysk. A. Deksnys, kun. dr. P. Celiešius, Pocius, M. Valiukėnas, Br. Tiškus, Mažeikienė, inž. V. Mažeika, Valiukėnienė.

GAMTOS ŽALOJIMAS

(Atkelta iš 3 psl.)

pe ir Iowos, vienos geriausių šio krašto žemių, našumas kasmet mažėja 1%, o kitose Vakarų iriguotos dirvos yra atsidūrusios nuolatiniam apdruskėjimo pavojuje.

Baigiant tenka pažymėti, kad žmogus gyvuoja iš vienos pusės tarp tų jėgų, kurios reikalauja didžiausios pažangos pramonėje, prekyboje ir ūkyje, o iš kitos — tarp tų, kurie reikalauja, kad žmogus turi žinoti savo darbų pasėkas pirma, nei jis pradės statyti užtvankas, kasti kanalus, sprogdinti atominius užtaisus ir visom priemonėm kelti atsilikusius kraštus.

— Amerikoj gynybos reikalams, kartu su aktyviais kariais, dirba 8.6 mil. žmonių.

"Dutch Boy" does it...best!

WISE FOLKS CALL IT "THE 5-year" HOUSE PAINT

Jūs tikrai su šiuo sutiksite, kai dažote savo namus "Dutch Boy" dažais. Galite matyti kaip lygiai jie tepa, kaip ekonomiškai jie padengia, kaip gražiai atrodo. Tikrai įvertinti "Dutch Boy" dažus galite tik tada, kai po kelių metų jūsų namai vis dar bus gražūs. Taigi nerizikuokite mėgindami pigius dažus — reikalaukite "Dutch Boy" dažų savo namams.

YERKES HARDWARE
6832 S. Western Ave.
Chicago, Ill. 60629, Tel. PR 6-1300

SKAUTYBĖS KELIU

(Atkelta iš 2 psl.)

II vieta ir Eugenijus Butėnas, Rambyno dr-vės, III vieta.

Pirmųjų vietų laimėtojams buvo įteiktos statulėlės, o antrųjų ir trečiųjų vietų laimėtojams - kaspinai.

Turnyrui vadovavo korp. Vytis nariai, Gediminas Bielskus, Andrius Markulis ir Gintaras Plačas.

KERNAVĖS TĖVŲ KOMITETAS

Visuotiniame Kernavės tunto tėvų susirinkime gegužės 9 d. buvo išrinktas naujasis tėvų komitetas, kuris pareigomis pasiskirstė sekančiai: Vytoldas Petrauskas - pirm., Alfonsas Kerelis - iždin., Povilas Stelmokas- narys. Naujiesiems Kernavės talkininkams linkime išradingumo, ištvermės ir sėkmės visuose jų gausiuose darbuose.

VATIKANAS. — Popiežius Paulius VI-sis specialioj audiencijoje priėmė Panamos naują ambasadorių prie Šv. Sosto Antonio Valasquez, kuris ta proga įteikė savo skiriamuosius raštus.

MERGAIČIŲ STOVYKLA — DAINAVA

Su pakeltom rankom ir širdim laukiam Jūsų mergaičių stovykloj Dainavoj. Tik mėnuo beliko. Jei esate tarp 7 ir 16 metų, užsiregistruokite ir pakvieskite drauges atvykti. Kreipkitės:

DAINAVA
15100 AUSTIN RD.
MANCHESTER, MICH. 48158

Stovykla prasideda liepos 20 d. ir baigiasi rugpiūčio 3 d. Bus proga susitikti su draugėmis ir kartu džiaugtis jaunyste lietuviškoj aplinkoj. Stovykloj Jus susitiks šie mokytojai: Audronė Alkaitytė, Rimas Juzaitis, Joana Kuraitė, Elenutė Razgšaitytė, Rimas Skiotys, Ses. M. Juozapa ir Ses. M. Monika. Ses. M. Ignė lieka vedėja. ...Iki pasimatymo.

SU DAINA IR VILTIM LAUKIAM JŪSŲ.

RINKTINĖS KNYGOS JAUNIMUI

KON-TIKI EKSPEDICIJA

Puiki ir nepaprastai įdomi norvego Thor Heyerdahl nuotykių knyga iš ekspedicijos plaustu per Ramųjį vandenyną, siekiant išaiškinti Ramiojo vandenyno salų paslaptis. Iliustruota. 414 psl. kaina $3.75.

SENASIS KAREIVIS MATATUTIS

Jurgio Jankaus pasaka — apysaka mūsų liaudies pasakų motyvais apie įdomų žemaitį Matatutį ir jo daugybę nuotykių, kariaujant už svetimą karalių ir paskui tą patį karalių mokinant karaliauti. Apie 240 psl., kietuose apdaruose, kaina $3.00.

NAKTYS KARALIŠKIUOSE

Liudo Dovydėno apysaka apie du berniukus, su šienpiūviais išvykusius į tolimų miškų lankas, ir jų įdomius nuotykius vasaros naktimis. Iliustruota. 168 psl., kaina $2.00.

MĖLYNI KARVELIAI

Įdomios ir nuotaikingos Aloyzo Barono apysakaitės mažiesiems, vaizduojančios mūsų vaikų gyvenimą naujosiose emigracinėse sąlygose. Iliustruota. 70 psl., kaina $1.50.

KAS BUS, KAS NEBUS, BET ŽEMAITIS NEPRAŽUS

Balio Sruogos istorinė apysaka apie žemaitį berniuką, kuris 1812 metais iš Viekšnių į Kauną atsikraustė ir čia Napoleoną, besikeliantį per Nemuną, regėjo ir kas iš visų tų nuotykių išėjo. Iliustruota. Virš 200 psl., kaina $2.50.

GRIMŲ PASAKOS

Brolių Grimų pasakų rinkinys, kuriame ir Pelenė, ir Sniego Senė. Snieguolė ir kitos gražiausios ir populiariausios pasakos mūsų mažiesiems. Nauji pasakų vertimai, daug iliustracijų. Didelis formatas, 160 psl., kaina 3.00.

RYTŲ PASAKOS

Įdomių ir nuotykingų Vinco Krėvės pasakų knyga mokyklinam jaunimui iš Rytų kraštų tautosakos ir mitologijos. 220 psl., kaina $2.50.

JŪRININKO SINDBADO NUOTYKIAI

Puikios ir įdomios arabų pasakos, parinktos iš garsiosios "Tūkstantis ir viena naktis" ir vaizduojančios pasakų jūrininko Sindbado nuotykius paslaptingose ir nepaprastuose kraštuose. Didelis formatas, 112 psl., kaina $2.00.

Visos šios knygos yra vertingos ir reikalingos jūsų vaikų bibliotekoje, ir jas visas galima gauti DRAUGE.

Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

BOSTONO ŽINIOS

ANTANAS SAULAITIS KUNIGYSTĖS KELIU

Buvo laikas, kada į kunigus eidavo tik turtingųjų ir didikų vaikai. Kai kur tas praktikuojama dar ir šiomis dienomis. Didesnioji Pietų Amerikos kunigų dalis turi ryšio su turtingųjų luomu ar yra iš jo. Ir Lietuvos unijos laikais lenkų vyskupai tvarkė politiką. Buvo laikai, kada karaliai lenkėsi Romai, o popiežius dėjo karalių karūnas ant jų galvų. Ir Lietuvos karalius Mindaugas buvo karūnuotas popiežiaus.

Kitaip buvo pirmaisiais krikščionybės amžiais Ir pats Kristus nebuvo priimtas į turtingųjų rūmus. Jo pirmieji mokiniai buvo neturtingi žvejai. Krikščionybė ir iš Izraelio į Romą ir kitą pasaulį ėjo per vargšų lūšnas. Po didžiųjų ir žiaurių Romos žudynių garsiajam amfiteatre ir degančioj Romoj, nekaltų krikščionių kraujas davė krikščionybės derlių, kuris pasiekė net kunigaikščių ir kitų didikų rūmus.

Kaip keičiasi metų laikai, kaip aušra pakeičia tamsą, o saulėleidis atneša naktį, taip keičiasi ir žmonės bei jų gyvenimas. Krikščionybė, išaugusi iš vargšų, praėjusi karalių rūmus, grįžta atgal į liaudį, į darbininkiją. Perteklius ir turtas gadina žmones ir daro išlepėliais, o darbas užgrūdina juos. Jeigu šiandien pasižiūrėsime į universitetų triukšmą ir jų tvarkos griovėjus, rasime, kad daug jų yra turtingųjų luomo. Ir Bažnyčioj šiandien pasitaiko įvairių jos narių. Kai kunigas eina padėti vargstantiems, jis eina Viešpaties keliu, kai jis laužia valstybės nuosavybės geležinių spintų duris ir degina šaukiamųjų į kariuomenę sąrašus, į kariuomenę, kuri eina ginti užpultųjų, kunigas daro kriminalinį nusikaltimą. O tokių ir panašių šių dienų gyvenime jau yra.

Šiandien, kaip ir anais pirmaisiais amžiais, žmonijai reikia gilaus tikėjimo, supratimo, kad kiekvienas žmogus yra tavo artimas ir brolis, kad reikia jam padėti. Tie blogi vėjai pučia iš visų pusių. Šiandien žmonijai reikia išmintingų vadų, kurie atsisakydami turto ir patogumų, ryžtųs dirbti žmonijos labui, išskytųs dirbti žmonijos labui, jos gėriui. Okupuotoj Lietuvoj naikinamos bažnyčių, kunigų seminarijos, išskyrus vieną į kurią leidžiama priimti tik keliolika klierikų, kitos uždarytos. O kai žmonijoj atsiranda tiek daug blogo, kai auga nusikaltimai ir krinta moralė, jai reikia ne tik gerų fizikų, gerų chemikų, inžinierių, jai reikia dvasios ir moralės mokslininkų. O gaila, į tą luomą pašauktųjų skaičius mažėja. Ir mums lietuviams tų pašaukimų trūksta, juo labiau, kad pačioje Lietuvoje kunigų seminarijos uždarytos.

Bet štai viena labai džiugi žinia. Gegužės 17 d. Waterbury, Conn., buvo įšventintas į kunigus jezuitas Antanas Saulaitis. Birželio 1 d. So. Bostone Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioj kun. Saulaitis laikė primicijų Šv. Mišias ir suteikė palaiminimą. Į šias mišias buvo atvykę ir jo tėvai, daugeliui mūsų gerai pažįstami - mokytoja Ona Saulaitienė ir vyr. skautininkas Antanas Saulaitis. Pažymėtina, kad kun. Saulaičio sesuo Marytė yra vienuolė seselė Jurgita Nekaltai Pradėtosios Marijos vienuolyne Putname, Conn. Po Šv. Mišių Lietuvių Piliečių d-jos patalpose So. Bostono skautininkų Ramovė surengė kun. Antanui Saulaičiui pagerbti vaišes.

Kun. Antanas Saulaitis pradžios mokslus pradėjo tremtinių stovykloj Augsburge, o baigė Šv. Juozapo parapijos mokykloj Waterbury, Conn. Čia baigė ir Šventos Širdies gimnaziją. 1961 metais Fairfield universitete gavo bakalauro laipsnį iš chemijos. Tais pačiais metais įstojo į jezuitų ordiną Menersville, Pa. 1963-65 metais studijavo filosofiją Bostono kolegijoje ir gavo magistro laipsnį. 1966 metais toj pačioj kolegijoj gilino chemijos studijas. Tada įstojo į Weston kolegiją teologijos studijoms, kurias čia ir baigė. Visą praeitą gyvenimą kun. Saulaitis buvo aktyvus skautas, pakeltas į skautininko laipsnį ir būdamas studentu vadovavo skautų draugovei Bostone, buvo lituanistinės mokyklos mokytoju, vadovavo jaunimo vasaros stovykloms. Praeitais metais, kaip Lietuvių B-vės jaunimo atstovas aplanko Pietų Amerikos lietuvių kolonijas. Daug rašo lietuvių spaudoj.

Antanas Saulaitis nenuėjo į pelningą chemijos mokslo profesiją, o pasirinko kunigystę, kuri nežada turtų, o tik sunkų dvasiškio darbą.

Sveikiname kun. Antaną Saulaitį ir linkime Dievo palaimos dirbant Jo vynuogyne, iš kurio šiandien daugelis bėga.

P. Žičkus

BAISAUS BIRŽELIO MINĖJIMAS

Baisojo birželio išvežimų minėjimas Bostone rengiamas birželio 15 d. 10 val. ryto Šv. Petro parapijos lietuvių bažnyčioje, So. Bostone, bus pamaldos už išvežtus ir žuvusius tremty lietuvius. O 3:30 val. po pietų Lietuvių Piliečių D-jos auditorijoj bus tų išvežimų minėjimas. Kalbės kun. prof. Stasys Yla, o meninę programą atliks - dainuos kun. Vincentas Valkavičius, o jam akompanuos dr. Vytenis Vasyliūnas. Studentė Vilija Leščinskaitė padeklamuos. Minėjimą rengia Lietuvių B-nes Bostono skyriaus valdyba.

NAUJA LB APYL.VALDYBA

Šių metų LB apyl. valdybą sudaro pirm. dr. Stasys Jasaitis, vicepirm. adv. Jonas Grigalus ir Algis Martišauskas, sekr. Genė Mickevičienė, ižd. Stasys Augonis,narys švietimo reikalams Henrikas Čepas ir kartotekos reikalams Česlovas Kiliulis.

Pažymėtina, kad šią valdybą sudaro įvairių sričių ir kartų atstovai. Adv. Grigalus yra Amerikoje gimęs ir užaugęs, Algis Martišauskas yra dar studentas, Česlovas Kiliulis ir pats pirm. dr. Jasaitis jau Amerikoje baigę mokslus.

400 M. KUNIGŲ SEMINARIJOS SUKAKTIS

Popiežius Paulius VI-sis specialiu laišku Wloclawek vyskupijos apaštaliniam administratoriui vyskupui Zarembai paminėjo Wloclawek kunigų seminarijos 400 metų įsikūrimo sukaktį. Šv. Tėvas laiške iškėlė kunigų seminarijos svarbą vyskupijos tikinčiųjų gyvenime, tūkstančius išauklėtų naujų kunigų ir Wloclawek seminarijos istorijoje įvykusius skaudžius įvykius bei įvairius persekiojimus.

Leyden, Mass., penkto ir šešto skyriaus mokytoja Pearl Rhodes skaito psalmes po to, kai gyventojai nutarė, kad tokios maldos gali būti skaitomos. Miesto vadovybė visai dėl to nesusijaudino. Kaip žinoma, aukščiausias teismas maldas mokykloje draudžia.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

LB SANTA MONICOS APYLINKĖ PLANUOJA VEIKLĄ

LB Santa Monicos apylinkės valdyba, vadovaujama pirmininko Algio Trasikio, pirmajame valdybos posėdyje paruošė ateinančių veiklos metų metmenis. Apylinkės ribos formaliai nenustatytos, tačiau natūraliai apima ne tik Santa Monicos, bet ir vakarų Los Angeles ir prie vandenyno išsidėsčiusių miestelių į šiaurę ir pietus nuo Santa Monicos teritoriją. Žinoma, tos teritorijos ribose gyvenančių lietuvių šiai apylinkei prilausyti niekas priversti negali ir nenori. Kai kas apsisprendžia priklausyti Los Angeles apylinkei. Yra tokių, kurie LB nori išvengti.

"Mes priklausome Los Angeles apylinkei", atsako pakalbintas vienas kitas santamonikietis, nors per praėjusius 15 metų nė karto solidarumo mokesčio ten nėra mokėjęs.

Santa Monicos apylinkės valdyba nuoširdžiai kviečia visus vakarinėje dalyje gyvenančius lietuvius jungtis į Santa Monicos apylinkės veiklą. Kartu dirbdami, daugiau pasieksime.

Iš pramatytų šios apylinkės veiklos planų pažymėtina:

Rugpiūčio 3 d. suruošti gegužinę su įdomia programa. Kviečiami visi Los Angeles lietuviai.

Rudenį suruošti Santa Monicoje gyvenusio a.a. poeto Prano Lemberto pagerbimą - akademiją ir išeisiančios jo poezijos knygos pristatymą. Toks pasiūlymas padarytas a.a. Pr. Lemberto šeimai ir knygos redakcinei komisijai.

Santa Monicoje organizuoti Naujų Metų sutikimą.

Vasario mėnesį politinę Lietuvos laisvinimo akciją.

Gavėnios metu suorganizuoti plačios apimties kultūrinį parengimą.

Nutarta visą veiklą derinti su LB Los Angeles apylinke ir siekti artimo bendradarbiavimo su Lietuvos konsulu ir LB Vakarų apylinkės valdyba. Valdybos nariuose jaučiamas didelis veiklai entuziazmas.

"MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS" SCENOJE

Gegužės 31 d. Vytės Nemunėlio "Meškiukas Rudnosiukas" išėjo į sceną prie pat Ramiojo vandenyno krantų, Santa Monicoje, Calf., muzikinės inscenizacijos forma. Pastatymui vadovavo, muziką parašė ir savo namuose repeticijas darė kompozitorė Giedra Gudauskienė. Veikalėlį režisavo Genovaitė Mažulienė, šokius paruošė Santa Monicos lituanistinės mokyklos vedėja Inga Tumienė, kurios sūnus, tos mokyklos mokinys, Rimas nupiešė dekoracijas. Naujais eilėraščiais veikalėlį papildė autorius Vytė Nemunėlis, o Gudauskienės muzika tuos eilėraščius pavertė dainelėmis.

Inscenizacijoje dalyvavo apie 30 jaunųjų artistų - veik visi Santa Monicos lietuviškos mokyklos mokiniai. Meškiuko nuotykius scenoje stebėti buvo taip pat įdomu, kaip ir juos skaityti. Pastatymas skoningas, daug muzikos, vaikai roles puikiai išmokę. Ir "Meškiuko Rudnosiuko karta" (p. Gudauskienės išsireiškimu) ir tos kartos atžalynas veikalėlį labai šiltai sutiko.

Antroje dalyje pasirodė jaunieji talentai-Daina Gudauskaitė, Rasa Pakalniškytė ir Petras Narkevičius, tautinių šokių šokėjai ir deklamatoriai. Ir ši dalis buvo įdomi, įvairi, neperkrauta. G. Gudauskienė parodė ne tik muzikinį, bet ir pedagoginį talentą.

Pasveikinimo žodį tarė "Meškiuko Rudnosiuko" autorius Vytė Nemunėlis.

Minint Santa Monicos lituanistinės mokyklos 5-rių metų sukaktį, į sceną buvo iškviesti, pasveikinti ir gėlėmis apdovanoti visi buvę šios mokyklos abiturentai: Rasa ir Arimantas Arbai, Saulius Gudauskas, Vita Kevalaitytė, Daina, Rasa ir Linas Kojeliai, Bernadeta ir Audra Pakalniškytės. Trys abiturientės grįžo į mokyklą kaip mokytojų talkininkės.

Mokykloje mokytojauja I. Tumienė (vedėja), G. Gudauskienė (dirba nuo pat mokyklos įsikūrimo), V. Kevalaitienė ir kun. dr. A. Olšauskas.

Mokyklą sukakties proga sveikino JAV LB Vakarų apygardos pirmininkas Ign. Meziukas, LB Santa Monicos apylinkės pirm. Alg. Trasikis (įteikė 25 dol. aukją), S.M. lietuvių klubo atstovas V. Lembertas, Lietuvių kredito kooperatyvas (įteikė 25 dol. auką), mokytoja O. Razutienė ir kt.

Šventėje dalyvavo ir pasveikinimo žodį tarė naujai L.B. Švietimo paskirtas lituanistinių mokyklų inspektorius Jonas Danis iš Monterey, Calif. PLB vardu mokytojams, išdirbusiems mokykloje nemažiau 3 metus, jis įteikė specialius diplomus. Santa Monicoje diplomus gavo Alė Rūta - Arbienė, Alg. Traskis, G. Gudauskienė ir V. Gurčinienė.

Programai vadovavo LB Santa Monicos apylinkės pirmininkas Algis Traskis, Kj.

ŠAULIŲ IŠVYKA

Birželio 21 d., šeštadienį, 2 val. po p., J. Daumanto šiaulių kuopa rengia išvyką į kalnus: Charlton Flat parke, aikštelėj nr. 6.

Važiuoti 2 nr. Hwy (Angeles Forest Hwy). Privažiavus Charlton forest station, sukti į vakarus, prie kelio bus trispalvė vėliava.

Užkandžiais ir gėrimais pasirūpinama asmeniškai. Kviečiama atvykti nariai ir svečiai. **žd.**

Šiaurės Vietnamo gyventojai dirbdami laukuose turi pasistatę ir šautuvus. Šią nuotrauką paskelbė komunistai. Kas juos galėtų pulti taip ir neaišku, nes nei amerikiečiai, nei Pietų Vietnamo kariai civilių nežudo, o civilius puola tik raudonieji.

MANO KELIAS PRIE ALTORIAUS

PREL. DR. F. BARTKUS

Savais žodžiais, lyg pasakodamas įdomią istoriją, autorius piešia čia savo gyvenimą kaip dailininkas paveikslą.

Įvesti dialogai paįvairina pasakojimą ir daro knygutę gyvą ir įdomią.

Šeima, tėviškė, mokslas, pašaukimas į dvasininkų luomą ir gyvenimo įvykiai — viskas dėstoma to laikotarpio fone, kuris nušviečia ne tik atskirų žmonių, bet ir visos Lietuvos gyvenimą.

Knygutė 95 psl., raudonais gyvais viršeliais, kainuoja tik 1.00 dol. ir gaunama DRAUGE.

Prie knygos kainos prašome pridėti 5 proc. mokesčiams.

BANGA

TV, Radio, Stereo, TV antenos, air-conditioners. Pard. ir taisymas.
2649 W. 63rd St. — Tel. 434-0421
Vakarais skambinti WA 5-3607
P. Rudėnas K. Šimulis

PARDUODAMI IŠ MODELINŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išmokėtinai.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
6200 S. Western Tel. GR 6-4421

Kaip komunistai nužudė Ambrozaitį

Iš Lietuvos gauta žinia, kad buvęs seimo narys K. Ambrozaitis okupantų bolševikų išvežtas į Krasnojarską kai kurį laiką stotyje dirbo kaip vyresnysis svėrėjas. Karui pasibaigus, jis panoro važiuoti į Lietuvą, tačiau negavo leidimo. Vis dėlto jis pasiryžo važiuoti slapta, be leidimo. Bebaigiant jam važiuoti į Vilnių, dar Gudijoje, jis buvo nužudytas ir išmestas iš vagono. Taip jį ir atrado negyvą. Šiaip jis buvo stiprus. Kaip pranešime sakoma, vieną sykį dar Krasnojarske norėjo jį nužudyti, bet, kad ir sužeistas, tada atsigynė.

Donald Johnson, 44 m., iš West Branch, Iowa, prez. Nixon pakviestas į Veteranų administracijos postą.

DĖMESIO!

Artėjant vasaros atostogoms, kiekvienam patartina apsirūpinti knygomis, kad netektų nuobodžiauti.

DRAUGE jų yra didelis pasirinkimas: rimtų filosofinių veikalų, istorinių prisiminimų, lengvų romanų, poezijos, vaikų literatūros ir kt.

Norintieji gauti knygų katalogą, prašomi kreiptis į DRAUGA. Katalogas bus tuojau nemokamai pasiųstas.

Jaunimui reikia literatūros, kad atostogos neatrodytų ilgos, nuobodžios ir neprasmingos.

Paaugusiam jaunimui rekomenduojamos knygos:

Kas bus, kas nebus, bet žemaitis nepražus, B. Sruoga	2.50
Kon-Tiki Thor Heyerdahal	3.75
Naktys Karališkiuose, L. Dovydaitis	2.00
Rytų pasakos, Vincas Krėvė	2.50
Sen kareivis Matatutis J. Jankus	3.00
Trys sakalai, A. Vambutas	2.00
Ukee- Waguu, A. Colbachini, SDR	2.00
Baltasis stumbras, G. Ivaškienė	3.60

Knygos gaunamos DRAUGE. prie kainos prašoma pridėti 5 proc. mokesčiams.

Lietuvių Kankinių Koplyčiai Romoje Aukotojai

Dr. Pranas Mažeika (atminčiai savo a. a. tėvų Antano ir Veronikos Mažeikų) $250.00
Juozas Ausiukevičius (Australija) $219.30
Jonas ir Elzbieta Paulai $100.00
Kun. Antanas Sabas $100.00
Kriaučiūnienė Zinaida $100.00
N. N. per V. Bernotienę 100.00
Janina Rukšienė (atminčiai a. a. Jadvygos Raubaitės Gestapo nužudytos $100.00
Kun. dr. Ignas Urbonas $50.00
Liet. Kat. Moterų S-gos kuopa 74, Los Angeles $50.00
Mrs. M. Jasutis $50.00
Kun. A. Dapkus $25.00
A. J. Vasaitis $25.00
Kazys ir Stefanija Vilunai (Atminčiai a. a. Nijolės Vilunaitės-Kalvaitienės) $25.00
Alfonsas Butkus $25.00
Petras Masaitis $25.00
Viktoras Gurdunas $24.00
P. Petrėnas $20.00
A. Stakauskas $20.00
J. Vaiceliunas $20.00
Mindaugas ir Regina Banioniai $20.00
Marcelė ir Jurgis Uksai $20.00

Po 10 dolerių

V. Juska, J. Remeikis, V. Skvereckas, R. Slavickas, A. Zilėnas (atminimui a. a. J. Milašiaus, p. p. X, Alfonsas, Matilda, Aušrelė ir Dalia Jurevičiai, Levosė Ramanauskienė, Vincentas ir Magdalena Lukaševičiai.

Po 5 dol.

I. Balaunienė, A. Braskys, J. Čebatorius, P. Gurklys, A. Jasiūnas, A. Kušinskis, J. Kriauceliūnas, K. Kuncevičius, P. Mackevičienė, J. Martišius, J. Petrėnas, M. Pranckūnas, J. Račinskienė, A. Rukšys, E. Sakalauskas, J. Stankus, Edmundas Cibas, C. Pechulis, kun. Liongimas Kemešis.

Po 6 dol.

Sesuo M. Gabrielė.

Po 5.88

Augustinas Kubilius

Po 3 dol.

M. Glizickienė, K. Sviezkas, Kazimieras Gerulatis.

Po 2 dol.

L. Baltutis, V. Bruzas, P. Griskonis, A. Milčius, N. Paulaitienė K. Ramonas, V. Slepšys, S. Semėnienė, S. E. Tolvaiša, P. Venskevičius, St. Wildė.

Po 1 dol.

J. Balaitis, J. Gabrienė, K. Remeikis.

LITHUANIAN MARTYRS CHAPEL COMMITTEE
2701 W. 68th Street
Chicago Ill. 60629

LEO'S SINCLAIR SERVICE
LEONAS FRANCKUS
Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos, Tune-up ir Motorų Remontas
5759 So. Western Ave.
Kampas 58th Street
Telefonas — PRospect 8-9533

APDRAUDŲ AGENTŪRA
Namų, gyvybės, automobilių, sveikatos, biznio.
Patogios išt. mokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS EXPRESS
MARQUETTE GIFT PARCEL SERV.
2608 69th St. Tel. WA 5-2787
2501 69th St. Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St. Tel. 254-3320
Didelis įvairių prekių pasirinkimas
E. ir V. ŽUKAUSKAI

Perskaitę "Draugą", duokite skelbkitės dienr. "Drauge".

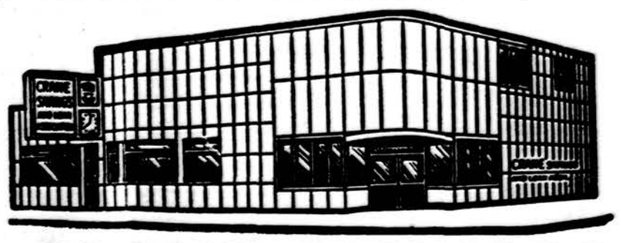

CRANE SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKIEWICZ, Prez.
2555 West 47th Street Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING SPACE
5¼% Mokamas už Certifikatų sąskaitas. Minimum $9,000.00
4¾% Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas.
PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.
VALANDOS: PIRMAD. ir KETVIRTAD. .... 9 v. r. iki 9 v. v.
ANTRAD. ir PENKTAD. ..... 9 v. r. iki 5 v. v.
ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. — Trečiad. uždaryta

DRAUGE yra žodynų pasirinkimas, kuris turi patenkinti kiekvieną:

V. BARAVYKO

Anglų — Lietuvių kalbų žodynas **$6.00**
(Apie 30.000 žodžių, kietuose apdaruose)

V. PETERAITIO

Lietuviškai angliškas žodynas **$7.00**
(Antra laida, kietuose apdaruose)

B. PIESARSKO — B. SVECEVIČIAUS

Naujas Lietuvių — Anglų kalbų žodynas **$5.00**
(27.000 žodžių, kietuose apdaruose)

Kišeninis Anglų—Lietuvių, Lietuvių—Anglų kalbų žodynėlis **$2.00**

Kiekvienam, kuris nori pramokti anglų kalbos, arba amerikiečiui, mėginančiam išmokti lietuviškai, būtinai reikalingas žodynas. Reikalingas jis ir norint pasitikrinti savo žinias viena ar kita kalba.

KETURI MILIJONAI TIKINČIŲJŲ PRISIMINS PABALTIJO TAUTAS

JURGIS JANUŠAITIS

Philadelphijos Metropolijos Baltų — Amerikiečių komitetas birželio 15 d. Philadelphijoje, Šv. Petro ir Povilo katedroje ruošia Ekumeninę dieną su plačia ir prasminga programa. Apie šį naują ir reikšmingą įvykį įdomių žinių pateikia vykdomojo komiteto pirmininkas Alg. Gečys.

— Sakykite, kas paskatino tokią Ekumeninę dieną ruošti?

— Pernai sudarėme bendrą lietuvių, latvių ir estų komitetą Pabaltijo valstybių nepriklausomybėms paminėti, kuris kovo 8 d. suruošė tam tikslui banketą, į kurį atsilankė per 1,000 žmonių. Banketo metu pagerbėme ir apdovanojome keturis nusipelniusius mūsų reikalui amerikiečius: Pennsylvanijos universiteto prezidentą dr. Gaylord Harnwell, JAV kongreso atstovą Daniel J. Flood, milijoninio tiražo "The Philadelphia Evening Bulletin" vedamųjų straipsnių redaktorių Paul Jones ir Philadelphijos arkivyskupą kard. John J. Krol. Pirmieji trys bankete dalyvavo, o kard. Krol atsiuntė savo atstovą. Audiencijos metu jis atsiprašė negalįs asmeniškai bankete dalyvauti, nes laikosi principo dalyvauti asmeniškai tik su religija ar labdara surištuose parengimuose. Siūlė suruošti ką nors bendro turinčio su vienu iš tų ir tada jis mielai tokiame parengime dalyvautų. Kardinolo iškeltoji idėja mums patiko ir to pasekoje štai turime Ekumeninę dieną.

— Ko norima atsiekti šiuo retu ir ne eiliniu įvykiu?

— Manome, kad Ekumeninė diena būsianti naujas dalykas krikščioniškų religijų santykiuose. Tokiems įvykiams radijas, televizija ir spauda, paprastai, skiria ypatingą dėmesį. Pramatome, kad šį įvykį būsią galima surišti ir su Pabaltijo valstybių didžiąja tragedija, būsią galima išryškinti ir mūsų pastangas atkovoti savo valstybėms laisvę. Drauge bus idealus būdas pristatyti amerikiečiams mūsų siekius ir iškelti religijos persekiojimo faktus bolševikų užimtuose Pabaltijo kraštuose. Ekumeninė Maldos diena yra ir politinis reikalas, ką paryškina ir kard. Krol mums atsiųstas laiškas. —

— Ar ši Ekumeninė Maldos diena ribosis dangiau lokaliniu požiūriu, ar apims ir platesnes Philadelphijos gyventojų sritis?

— Ekumeninėje Maldos dienoje be kard. Krol dalyvauja visa eilė vyskupų ir Bažnyčių tarybų (dr. Cornelsen ir kun. Fedoronko) pirmininkai. Tikime, kad aukštų dvasiškių sulauksime iki 70. Mūsų užmoju labai domisi ir teikia visokeriopą paramą radijas, televizija ir spauda. Religijos persekiojimą diskutuosime dvejose radijo programose. Dvi gal ir trys televizijos stotys žada duoti laiko mūsų kraštų problemoms svarstyti. Ta proga amerikiečių spaudoje pasirodys straipsniai, kuriuos pagal mūsų suteiktą medžiagą ruošia keletas žurnalistų.

Įdomiausias ir propagandos atžvilgiu vertingiausias dalykas yra paskelbimai maldos dienų už kenčiančias Tyliąsias Pabaltijo Bažnyčias. Birželio 15 d. visose Philadelphijos ir Allentowno katalikų bažnyčiose bus meldžiamasi Pabaltijo tautų intencija. Allentowno vysk. Mc Shea yra išleidęs ganytojišką laišką, kuris birželio 15 d. bus skaitomas tos vyskupijos visose bažnyčiose. Tai svarbu ypač dėl to, kad jo vyskupijai priklauso visos anglių kasyklų rajono lietuvių parapijos. Kiek tai liečia Philadelphijos arkivyskupiją, tai bus už mūsų kraštą meldžiamasi 312 parapijų, turinčių 1,300,000 parapiečių. Katalikus paseks ir protestantai. Bažnyčių taryba, kuriai priklauso 14 protestantų sektų ir atstovauja 2,500,000 žmonių, taip pat išleidžia proklamaciją. Metodistų vysk. J. Gordon Howard savo ruoštu išleidžia ganytojišką laišką jam priklausančiom 567 bažnyčiom su 250,000 narių.

Kaip matote, ruošiamoji Ekumeninė Maldos diena sutampa ir su mūsų tautos liudnaisiais birželio įvykiais ir šią skaudžią tautos tragediją pristatysime ir laisvajam pasauliui labai plačioje apimtyje.

Taip pat turiu pažymėti, kad mūsų rengiama Ekumeninės Maldos diena sutampa su birželio 15 d. vakare prasidedančiu keturių dienų Šeštomis Krikščionių vienybės studijomis suvažiavimu. Šio suvažiavimo dalyviai arkivyskupijos yra raginami dalyvauti ir mūsų Maldos dienoje. Yra galimybė, jog mūsų pamaldose dalyvaus iš Romos atvykęs Krikščionių Vienybės sekretoriato vadovas kardinolas Jan Willebrands.

— Maldos diena įvyksta Šv. Petro ir Povilo katedroje. Tad kokią numatote atlikti programą pačioje katedroje?

— Birželio 15 d. 2 val. katedroje iškilmės pradedamos muz. Z. Nomeikos vargonų koncertu. Vėliau seks Ekumeninės pamaldos. Pamokslus pasakys kardinolas John J. Krol ir Pennsylvanijos liuteronų prezidentas kun. dr. William A. Janson, Jr. Giedos jungtinis pabaltiečių choras, kuriam diriguos L. Kaulinis ir V. Mandvere, giedos tenoras, estas, Heinz Riivald.

— Dirbate, kaip matau, sutartinai su latviais ir estais. Kaip vertinate šią gražią sąjungą?

— Didesnius darbus atlikti galime tik sutartinai su kitų tautybių žmonėmis, šiuo atveju su latviais ir estais dirbti yra vienas malonumas. Šios jungties pasekoje ir turėsime šią Ekumeninę Maldos dieną, kuri savo iškilumu prašoks daugelį rengtų parengimų. Tuo labiau, kad apjungiame visas religijas, visas sektas, visas bažnyčias vienam tikslui ir teigčiau — kovai prieš komunizmą, kuris yra paverges ir mūsų kraštą Lietuvą. Tad su bendro likimo broliais latviais ir estais dirbdami, tikimės pasiekti labai teigiamų rezultatų ir mūsų pavergtiems kraštams. — telefonu ilgoką pokalbį baigė energingas, jaunas idealistas, uolus jaunosios kartos visuomenininkas, jungtinio komiteto vykd. komiteto pirmininkas Alg. Gečys.

Tenka pasigėrėti Philadelphijos lietuvių, latvių ir estų gražiomis pastangomis siekiant vieningo darbo tokiuose dideliuose užmojuose, kaip šis, kuris įvairiais būdais ir plačiai šių trijų Pabaltijo kraštų reikalus tinkamai pristatys plačiajai amerikiečių masei.

Malda, visų sutartinas darbas tepriartina laisvės rytmetį ir šioms trims Baltijos tautoms, kurios šiuo metu neša sunkų raudonųjų jungą.

Marquette Parko lituanistinės mokyklos aštuntokų išleistuvėse septintokai Saulius Gylys ir Ramunė Kubiliūtė klauso atsisveikinimo žodžio, kurį skaito aštuntokė Violeta Sobieskytė. Šalia stovi aštuntokas Tomas Vaičius, pasiruošęs septintokams perduoti tradicinį mokyklos raktą. Nuotr. V. Vaitkaus

JAUNOS BALERINOS JAUNIMO CENTRE

Trejus metus Chicagoje veikianti Jaunučio Puodžiūno baleto studija jau gražiai pažengusi ir pasiekusi pirmaujančią vietą— juk jos mokinės ir "Danos" operoje atliko baletą.

Šeštadienį Jaunimo centre ši studija suruošė vakarą su turininga programa, kurioje dalyvavo per 60 jaunučių "balerinų".

Vyresniosios sėkmingai atliko Minkaus "Paquitą". Čia vikriai sušoko K. Bakštytė, V. Balniūtė, V. Galėnaitė, L. Jauniūtė, G. Leonaitė, V. Ščerbaitė, L. Streit, V. Viščiūtė, J. Kolytė. Ypač šį numerį savo šokiu praturtino profesionalų lygyje esantieji studijos mokytojai: V. Karosaitė ir J. Puodžiūnas.

Čaikovskio "Mėnesiena"

Antruoju numeriu sekė "Mėnesiena", muzika Čaikovskio ir Confrey. Čia buvo gera proga pasirodyti jauniausiems, atliekant katinukų, katyčių, vabaliukų vaidmenį.

Jau ir šie pradedantieji turi ritmo pajautimą, įpratę atlikti suderintus grupinius judėsius. Čia lietuviškomis pavardėmis buvo tokios šokėjos: R. Dapkūtė, L. Dūdėnaitė, R. Kupstytė, A. Tallat-Kelpšaitė, V. Venclauskaitė, V. Vitkauskaitė, A. Urbutytė, R. Zulytė, L. Žilinskaitė, R. Černauskaitė, S. Damkutė, T. Deveikytė, V. Dirvonytė, R. Gaižutytė, G. Kerelytė, A. Matušytė, R. Narušytė, D. Urbutytė, O. Barauskaitė, L. Linaitė, V. Ramonaitė.

"Parke"

Sudėtingesnis numeris buvo truputį vyresniųjų — Offenbacho "Parke". Čia jau matėsi ryškesnė pažanga. Čia dalyvavo A. Aleknaitė, I. Jurkšaitė, J. Kerelytė, R. Vasiukevičiūtė, D. Barškėtytė, D. ir R. Garūnaitės, L. Slonskytė, I. Toliušytė, F. Banytė, D. Kaunaitė, R. Karaliūnaitė, V. Kavaliūnaitė, L. Mikelevičiūtė, V. Ramonaitė, S. Jurkšaitytė, I. Racevičiūtė.

Chopino "Ruduo"

Įspūdingas numeris buvo Chopino "Ruduo", kurį atliko dar pa augesnės: L. Andrijauskaitė, D. Kaunaitė, M. Kulytė, M. Krasauskaitė, R. Markulytė, I. Pranskevičiūtė, I. Ramanauskaitė, V. Rasutytė, E. Stančiauskaitė, A. ir D. Vaičaitytės, V. Balniutė, V. Ščerbaitė.

Žydinti jaunystė, judėsių lankstumas, kostiumų ryškumas patraukė publikos dėmesį ir šį numerį lydėjo itin gausūs plojimai.

"Danos" baletas

Paskutiniuoju numeriu buvo pakartotas J. Gaidelio operos "Danos" baletas, grakščiai atliekamas vyresnių mergaičių.

Apskritai, šis baleto vakaras žiūrovams suteikė gražaus pasitenkinimo. Matėsi, kaip nuoširdžiai ir sėkmingai su stipriais pedagoginiais sugebėjimais dirba J. Puodžiūnas, tarpais susilaukdamas pagalbos iš V. Karosaitės.

Baleto mokykla daug duoda mūsų mažiesiems, įpratindama prie ritmo pajautimo, tikslių grupinių judėsių, ugdydama dailesnes kūno formas, lavindama augančius raumenis, įpratindama prie elegantiškumo ir grakštumo. Jeigu dauguma šios studijos lankytojų ir nešoks teatrų scenose, tai jos bus dailesnės, elegantiškesnės ir net sveikesnės.

Kūrybingi ir darbštūs

Pažymėtina, kad kiekvienam programos numeriui buvo ir scenovaizdžio pajvairinimas — naujos dekoracijos, paruoštos K. Veselkos.

"Danos" baleto kostiumai savo lietuviškais ornamentais ypač žaviai atrodė. J. Puodžiūnas šiame pastatyme parodė daug kūrybiškumo choreografijoje, o V. Karosaitė daug darbo įdėjo ir daug sumanumo parodė ruošdama kostiumus. Apšvietimą tvarkė V. Žygas. Džiugu, kad žiūrovų buvo pilna salė. Jie džiaugėsi ne tik programa, bet ir vaišių skanumynais.

J. Daugl.

— Poezijos rinkinio išleidimas panašus žiedlapio įmetimui į giliausią prarają ir atgarsio laukimui. — Don Marquis

Compton, Calif., išrinktas meru negras Douglas Dollarinde, 46 m. Tai pirmas negras to miesto istorijoj.

Henry Stuppy. Vietnamo karo invalidas, kartu su savo seserimi baigė Southern California universitetą. Jis į universitetą atgabentas iš San Diego ligoninės.

A. + A.
THEODORE DANBER
DAMBRAUSKAS

Gyveno 7040 So. Rockwell Street, Chicago, Illinois.
Mirė birželio 10 d., 1969 m., 9:35 val. ryto, sulaukęs 72 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 55 metus.
Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Leonard, marti LaVerne, anūkai Lawrence ir Linda, dukterėčia Nancy Romenchus, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Velionis buvo vyras a. a. Catherine ir tėvas a. a. Evelyn.
Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st Street. Laidotuvės įvyks penktadienį, birželio 13 d. iš koplyčios 9:15 val. ryto bus atlydėtas į St. Adrian parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę: Sūnus, marti, anūkai ir kiti giminės.
Laidotuvių direkt. A. Petkus ir Sūnus, Tel. 476-2345.

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME
THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities
6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
IN MEMORIAM
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS:
2533 West 71st Street Tel. 476-2345
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON
SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste.
Telef. — CEdarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių.

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Dovydas P. Gaidas — Geraldas F. Daimid
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS:
4330-34 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
LACKAWICZ IR SŪNŪS
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003
LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD., OAKLAWN, ILL. Tel. 636-2320

Brangiam dėdei ir mūsų sponsoriui
A. + A.
ALEKSANDRUI ŠIMKŪNUI mirus,
mielą tetą ELVYRĄ ŠIMKŪNIENĘ, sūnus RIMANTĄ ir dr. ALGIMANTĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.
Zigmas, Antanina, Algirdas, Beverly ir Valerija Bazarai

BALF'o 95 skyr. pirmininkui
JONUI PEČIULIUI,
jo tėvui
A. + A. PETRUI PEČIULIUI
Raseiniuose mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia
BALF'o 95 skyr. Valdyba ir nariai

A. + A.
MARIJAI RAUBIENEI mirus,
mielus draugus VYTAUTĄ ir ALĘ NAMIKUS, ir tėvelius p.p. NAMIKUS, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.
Viktoras ir Regina Kučai

Mirus mylimai motinai Lietuvoje,
ONUTEI GALVYDIENEI
bei jos šeimai
reiškiame gilią užuojautą.
Šv. Antano parapijos bažnytinio choro vadovas ir choristai

Mielam
A. + A.
ALEKSANDRUI GEŠVENTUI
m i r u s ,
nuoširdžią užuojautą išreiškia visai jo šeimai ir kartu liūdi
Kaunai

APLINK MUS

× **Šv. Jurgio par. mokyklą baigė** 17 berniukų ir 16 mergaičių. Jiems diplomus sekmadienį bažnyčioje išdalino par. klebonas kun. A. Kishkunas, pamokslė paragindamas toliau siekti mokslo katalikiškoje dvasioje. Po pamaldų buvo šventi pusryčiai, kuriuos suruošė Šv. Jurgio moterų klubas. Programą pravedė J. Rudminas, įnešdamas malonaus humoro. Pinigines dovanas tolimesniam mokymuisi gavo J. Shorth iš Šv. Kazimiero - Marijos alumniečių sąjungos. S. Zwinak iš Šv. Jurgio moterų klubo, R. Fox iš Šv. Vardo draugijos. Klasės pirmininkė J. Short pasakė padėkos žodį. Rašinio konkursą laimėjusi B. Dabulskytė gavo $500 iš Community Fund. Už uolų pamokų lankymą gavo dovaną be kitų ir P. Bičiūnas, kurio motina yra savininkė Healthy Food restorano.

× **Balfo piknikas turėjęs** įvykti birželio 1 d., dėl blogo oro nukeltas į birželio 15 d. Balfo išvažiavime birželio 15 d. bus paminėta Lietuvos okupacija ir didieji išvežimai. Garbės svečiais būti yra kviečiami buvę Sibiro tremtiniai. Visus maloniai prašome birželio 15 d. dalyvauti išvažiavime Bučio sode.

× **Mrs. Chas Bukaveckas ir Mrs. Helen Verbela,** Amer. liet. R. katalikių moterų sąjungos veikėjos Miami, Floridoje, dėkodamos už teikiamą informaciją, atsiuntė "Draugui" padėkos laiškelį ir 10 dolerių auką. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Kęstutis Paulius Dirkis,** Illinois steito Respublikonų ansamblejos pirmininkas ir Pasaulio Pilotų Unijos taupymo kasų valdytojas, išvyko porai savaičių su šeima atostogų.

× **JAV LB Centro valdybos** posėdis įvyko birželio 5 dieną pirmininko B. Nainio gyvenvietėje. Tarp kitų klausimų buvo svarstytas ir kultūros kongreso skolų mokėjimo reikalas. Skolų išmokėjimu rūpinasi Centro valdybos sudaryta komisija: kun. Jonas Borevičius, SJ, Antanas Šantaras ir Kostas Dočkus.

× **"Kas daryt, kad ne tik ilgai, bet ir laimingai gyventum"** — 272 Alvudo radijo paskaita šį ketvirtadienį, birželio 12 d. 10 v. r. Barcus Radijo valandoj.

× **Antanas Rėklaitis,** Lietuvių fondo valdybos vykd. vicepirm. ir reikalų vedėjas birželio 11 d. išvyko atostogų. Atostogų metu jį pavaduoja **Kleopas A. Survilas,** valdybos sekretorius.

× **Stud. Antanas Rauchas** tvarkys apšvietimus bei garsinius pritaikymus liūdnųjų birželio įvykių minėjime birželio 20 d., 7:30 v. v. Jaunimo centre.

× **Brighton Parke** pasirodė laikraštėlis "Jaunimo Jėgos" kurį paruošė lituanistikos klasės mokiniai, globėja mok. S. Jonynienė.

× **Labai tinka miegamuosiuose** Welbilt vėsintuvai: jais galima kambarį išvėdinti ir šviežią orą pritraukti. Gradinskas. 2512 W. 47 St., FR 6-1998. Atd. lig 6 v. v., pirmad. ir ketv. lig 9 v. v. (sk.)

× **Tauragės Klubo** pranešime tilpusiame "Draugo" birželio 3-4-6 d. laidoje, apie įvyksimą pikniką turėjo būti **"Gros K. Ramanausko orkestras". ko orkestras."**

× **Didelė 500 vietų salė** ir keturios mažesnės salės vestuvėms bei įvairiems baliams. Taip pat patalpos konferencijoms ir suvažiavimams. Kreiptis į Lito Bendrovės administruojamą O' HARE CONGRESS INN, 3010 N. Mannheim Rd., Franklin Park,, Illinois 60131. Tel.: 455 -4300. (sk.)

× **Ateitininkų sendraugių stovyklos** kapelionu šiais metais bus kun. dr. Petras Celiešius. Stovykla bus užbaigta šeštadienį koncertu, kurį atliks Iz. Motiekaitienės studijos mokiniai. Stovykla vyks Dainavoje nuo rugpiūčio 3 iki 10 d. Norintieji gauti kambarį kviečiami registruotis pas Jurgį Mikailą, 24334 Pierce Ave., Southfield, Mich. 48075. Registruojantis reikia įmokėti 15.00 dol.

× **BLPT Krivulės išvažiavimas** į Spaičio daržą, Willow Springs įvyks liepos 4 d. Visi Krivulės įvyks liepos 4 d. Visi renkasi 12 val. d.

× **Cicero Šv. Antano** parapijoj birželio 13 d. minima Šv. Antano šventė. Visi parapiečiai raginami dalyvauti šv. Mišiose tą dieną Šv. Antano garbei. Šv. Mišios bus 6, 6:30, 7 ir 8 v. r., o vakare 7 v. bus Mišios lietuviškai, kurias atnašaus kun. Andrius Naudžiūnas MIC, ir pasakys pamokslą. Po Mišių bus procesija.

× **Rita Marija Šeflerytė** birželio 6 d. baigė seselių vadovaujamą gimnaziją — "Assisi Academy". Nuo rudens, Chicagos šiaurinėj daly — Lake Forest, lankys mergaičių kolegiją -"College of the Sacred Heart." Be tiesioginių pareigų Rita priklauso Korp. Neo - Lituania tautinių šokių grupei ir yra tos Korp. junjorė. Vasaros atostogas praleist išskrenda dviem mėnesiam į Europą.

× **Roselando lituanistinė mokykla** mokslo metus baigė birželio 7 d. Mokyklą baigė ir pažymėjimus gavo Danutė Ūsevičiūtė, Dalia Šadauskaitė ir Linas Dagys. LB Roselando apyl. pirm. Br. Macevičius gerus mokinius apdovanojo vertingomis lietuviškomis knygomis. Be to, mokyklos vedėja mok. M. Peteraitienė savo bendradarbei mokytojai Valerijai Sparkytei iškilmingai įteikė diplomą, kaip padėkos ženklą skirtą LB Švietimo tarybos, už darbą lituanistinėje mokykloje. Sekantiems 1969/70 m. m. išrinktas tėvų komitetas: dr. Pr. Sutkus, Lazauskienė, Kaušienė, Grišmanauskienė ir J. Pilipauskas.

× **Kun. Juozas Budzeika,** MIC, Šv. Kazimiero seselėms praves metines rekolekcijas birž. 14 d. — 21 d.

× **Dail. Antano Petrikonio** tapybos darbų paroda Clevelande atidaroma birž. 13 d. 7 v. v. Čiurlionio namuose. Atdara — šeštadienį nuo 10 v. r. iki 10 v. v., sekmadienį nuo 10 v. r. iki 9 v. v.

PAGERBTI LIETUVOS KANKINIUS DABARTINĖ PROGA NEPASIKARTOS

Mums dabar gyvenantiems tenka nepasikartojanti privilegija įamžinti Lietuvos vardą ir jos kankinių atminimą lietuviška koplyčia Šv. Petro bazilikoje, Romoje.

Tapti šio darbo dalininku laiko jau ne daug beliko.

Kviečiame visus įamžinti savo ir savųjų vardus Lietuvos Kankinių koplyčios kūrėjų tarpe.

Aukas siųsti adresu:

Lithuanian Martyrs' Chapel Fund,
2701 W. 68th St.
Chicago, Ill. 60629.

Chicagos žinios

GALIMAS DUJŲ SPROGIMAS

Northern Illinois Gas kompanija patikrina, kad ir Chicagoje gali įvykti panašus dujų sprogimas, koks įvyko Gary mieste, apdraskęs 25 namus, bet ramina gyventojus, aiškindama, kad tokiam atvejui yra tiktai vienas šansas iš milijono

NORI PAIMTI ALDERMANĄ Į KARIŠKĄ TARNYBĄ

Šiomis dienomis Illinois apeliacinė komisija svarsto, ar paimti į kariškę tarnybą 14-ojo wardo aldermaną Edward Burke. 26 m. amžiaus ir viengungį. Anksčiau dabartinis aldermanas buvo atleistas nuo kariškos tarnybos, nes buvo pilnalaikis universiteto studentas. Dabar teigia, kad turi išlaikyti motiną ir du jaunesnius brolius.

20.000 TONŲ JAVŲ EUROPON

Kanados laivas Federal St. Laurent iš Chicagos Calumet uosto Europon išvežė 720.000 bušelių kukurūzų ir 78.000 bušelių soya pupų, atseit iš viso 20.000 tonų javų. Chicagos istorijoje tai sudaro didžiausią javų krovinį bet kada išsiųstą Europon.

PAVOGĖ VARINIŲ ŠRATŲ

Iš Middlewest Freightway kompanijos kiemo pavogtas sunkvežimis, kuriame buvo 41,000 svarų varinių šratų. Krovinio vertė siekia $25,000.

$1,000 UŽ POLICININKĄ

Meksikos policijai išsiųsta plakatų, siūlančių $1,000 už informacija apie kovo mėnesyje dingusį su savo privačiu lėktuvu Chicagos policijos kapitoną Maurice Begner.

GALI PRISTIGTI ALAUS

Bravorų darbininkų unijos nariai 3,049 balsais (prieš 507) Milwaukėje balsavo streikuoti prieš Schlitz, Pabst, Blatz, Miller ir Gettleman bravorus. Darbo kontraktui užsibaigus, darbininkai siekia algų padidinimo.

PREKINIŲ SPRAUSMINIŲ SKRIDIMAI EUROPON

Seaboard oro linija liepos 8 d. pradės prekinius sprausminių skridimus iš Chicagos Europon. Lig šiol tos linijos skridimai buvo tiktai iš rytų pakraščio.

— **Kun. Ant. Saulaitis, SJ,** neseniai įšventintas kunigu, atvyksta į Detroitą. Birželio 13 d. (penktadienį) 7 val. vak. Dievo Apvaizdos bažnyčioje jis laikys šv. Mišias — įvyks primicijų pakartojimas su palaiminimu. Po šv. Mišių priėmimas parapijos salėje. Ruošia skautai ir ateitininkai. Visi kviečiami dalyvauti.

East St. Louis Tautinės s-gos apyl. 10-čio minėjime programos dalyvės. Pirmoj eilėj Rita Švarcaitė ir Zita Krikščiūnaitė, antroj — Kristina Švarcaitė ir Daiva Lujytė

× **Aleks. Gešventas,** 71 m. amž., vakar po sunkios ligos mirė Loretto ligoninėje. Jis gyveno Cicero, Ill., ir yra daug padėjęs Lietuvoje gyvenantiems susisiekti su giminėmis Vakaruose, ypač JAV. Dirbo vertėju Central Parcel service. Laidojamas šeštadienį.

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Įsteigtas Lietuvių Mokyklų S-gos Chicagos sk.
Red. J. Placas. Medžiagą siųsti: 7045 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636

MES ESAME LIETUVIAI

(Tęsinys)

Kai aš buvau toks, kaip jūs, aš ėjau į mokyklą su italais, slovėnais. Jie visuomet sakydavo, kad jie yra italai, ar slovėnai, nors jau jų tėvai buvo mažiukai atvežti į Ameriką arba gimę čia ir gal jų tėvai jau į tą pačią mokyklą ėjo. Kiek aš pastebėjau besimokydamas visokiose mokyklose, pradžios mokykloj, gimnazijoje, universitete, kad kitų tautų žmonės, kilę iš žinomų tautų, laikė save tų tautų žmonėmis, šventė tų tautų šventes, laikėsi įvairių savo tautos tradicijų. Jie, kaip ir mes, čia gyvena Amerikoje, priklauso Amerikos valstybei, myli Ameriką, nes čia užaugo, mokslus išėjo ir visą kitą gyvenimą veda, bet kartu neatsisako savo tautos, savo kilmės, savo kalbos, savo papročių ir tradicijų. Tik mes lietuviai galvojame, kad mes amerikonai, nes mokame kalbėti amerikoniškai ir Amerikoje gyvename. Jau retas iš jūsų, kuris galėtų gražiai lietuviškai kalbėti, jau gal kai kas iš jūsų ir nesuprantat, ką aš čia rašau, nes nemokat kalbos. Aš dar už jus visus mažesnis buvau atvežtas į Ameriką, o kodėl aš turiu į jus kalbėti lietuviškai, aš galiu tą patį labai gražiai pasakyti ir amerikoniškai. Bet aš nuo pat mažens žinojau, kad aš esu lietuvis ir nenorėjau pavirsti nei į vokietį, žydą ar italą. Jūs žinot, kad aš esu krepšininkas — jeigu nesuprantat, tai aš esu basketball player. Man teko važinėti po Europą, žaidžiau Ispanijoj, man teko būti Pietų Amerikoj, taip pat ir tolimoj Australijoj. Kur aš tik buvau, visur sakiau, kad aš esu lietuvis iš Amerikos ir kad mano kraštas Lietuva yra komunistų užimtas — ten žmonės priespaudoj gyvena ir nėra jokios laisvės. Lietuva yra netekusi savo nepriklausomybės. Visur mane mylėjo ir gerbė ir niekur aš nieko nenustojau, kad save lietuviu vadinau ir Lietuvos vardą bei jos nelaimes pasakojau. Ir kokia mums lietuviams buvo garbė, kai Kanadoje mes buvome skaitomi tikrais lietuviais žaidėjais, žaidėme tikrai už Lietuvą. Pagal visas tradicijas, Kanados vyriausybė užgrojo Lietuvos himną pirma, o Kanados tik po Lietuvos, tai atiduodama svečiams pirmenybė ir garbė. Prisimenu, tada buvau dar labai jaunas ir rungtynės buvo labai sunkios, mes buvome jau pralaimėję. Buvome lygiomis su Kanados Olimpine komanda. Bet tada man teko laimė mesti baudą ir mesdamas galvojau: Lietuva turi laimėti, lietuviai turi laimėti. Laimingai įmečiau ir mes buvom laimėtojai, nugalėję net pasaulinio aukščio komandą, Kanados olimpinę komandą.

Ką aš noriu jums pasakyti? Noriu pasakyti, kad nesivadinkim kitų tautų vardu, o būkim, kuo esame gimę. Mes lietuviai, nuo senovės iki pat dabar, esame graži, sveika ir garbinga tauta. Niekas iš tavęs nesijuoks, kai tu pasakysi, jog esi lietuvis, nes visi žino, kad tu esi lietuvis. Žmogus savęs niekur negali paslėpti. Bet jeigu būsi lietuvis ir sakysi, kad esi amerikonas, ar kitas, visi juoksis iš tavęs, nes žinos, kad tu nori būti ne tuo, kuo esi, ir savo tautos nenori ar gėdiniesi. Visi apie tave galvos juokingai ir juoksis už tavo nugaros, o mes lietuviai tokius vadinsime savo tautos išdavikais. Taigi, pagalvok, ar norėsi būti Lietuvos tautos išdaviku. Išdavikas — visam pasaulyj pats blogiausias vardas. Taigi, "Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būt".

Ed. Modestas

Pasveikinsiu tėvelį Tėvo dieną. Piešė R. Garūnaitė, Marquette Parko lit. m-los IV sk. mokinė

VYTURĖLIS

Tokiu vardu, kiekvienais metais, Marquette Parko lit. m-la išleidžia mokyklos mokinių laikraštėlį. Šį kartą pasirodė 80 pusl. Morkūno spaustuvėje spausdintas. Labai gausiai ilius truotas, daug fotografijų iš mokyklos gyvenimo. Įdomių straipsnių ir eilėraščių. Septyni puslapiai mokinių rankraščių kopijų. Laikraštėlį redagavo devyni redaktoriai: Dainė Narutytė, 8 sk., Liana Ramonaitė, 8 sk., Pranas Pranckevičius, 8 sk., Ramunė Kubiliūtė, 7 sk., Domas Lapkus, 7 sk., Daiva Valaiytė, 6 sk., Kęstutis Dapkus, 6 sk., Dalia Blaišytė, 5 sk., Marytė Andijonaitė, 5 sk. Vasaros metu T. Žv. skaitytojus supažindinsim su kai kuriais "Vyturėlio" straipsniais. Laikraštėlį išleido mokyklos tėvų komitetas. Nuotraukos Z. ir L. Degučių.

Redaktorius

ASILO UODEGA

— Kaip tu susilaužei ranką, žaizdamas asilo uodegas?

— Aš mėginau su tikru asilu.

MAŽAS MISTELIS

Tai vieta, kur gatvės lempos pritemsta, kai įjungi elektrinį skutiklį.

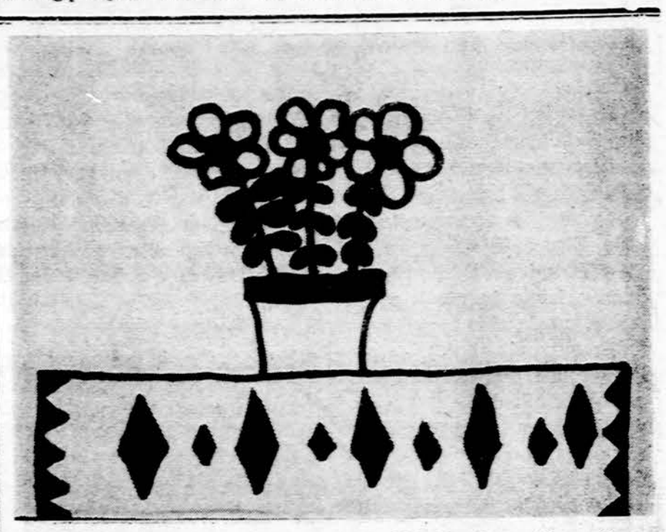

Pavasario gėlės. Asta Baškauskaitė, Brockton, Mass., 9 m.

MANO MOKYTOJAS

Aš savo mokytoją labai myliu, ji turi su mumis daug darbo. Ji rūpinasi mumis. Ji myli savo klasėje visus vaikus vienodai. Kai ji kalba su mano mamyte, ji visada sako, kad pas ją visi vaikai geri. Labai dažnai vaikai išdykauja, neklauso. Ji juos bara, bet jie vistiek neklauso. Aš manau, tada jai skauda širdis. Ji yra mano mokytoja jau penkti metai. Aš buvau labai mažytė, kai aš atėjau į jos klasę, man dar nebuvo šešių metų. Ir dabar aš girdėjau, kad ji jau mus daugiau nemokys: ji mokys kitą skyrių. Man labai liūdna ,aš nežinau, kaip aš be jos galėsiu būti. Aš manau, kad mano nauja mokytoja irgi bus gera. Kas nori mokyti vaikus, tas myli vaikus.

Aš linkiu savo mylimai mokytojai daug laimės, kad ją kiti vaikai taip mylėtų, kaip aš ją myliu.

Violeta Matukaitė,
Dariaus - Girėno lit.
m-los V sk. mok.

PAVASARIS

Aš laukiu pavasario, nes pavasari atsikelia gamta. Atsikelia gėlės, paukščiai gieda ir saulė šiltai šviečia. Vaikai laksto pievose ir dainuoja linksmas daineles. Todėl man patinka pavasaris.

Vida Šoliūnaitė, 3 sk.

Iš "Jaunystės Žaibo" Lemonto lit. m-los mokinių laikr. gegužės mėn. 1969.

PAVASARĖLIS

Pavasarėlis jau atėjo
Per kalnus ir miškus.
Vaikai linksmai šokinėja
Po žaliuojančius laukus.

Prie upelio žydi
Gėlyčių krūvelė,
Medžių lapai sprogsta
Gražiais pumpurėliais.

Rita Neverauskaitė, V sk.

I. "Skambučio" L. B. Detroito Apylinkės Lituanistinės Mokyklos neperiodinio laikraštėlio nr. 2 (4), 1969 m.

KODĖL AŠ LANKAU LITUANISTINĘ MOKYKLĄ?

Aš esu Marquette Parko mokyklos mokinė. Aš lankau lituanistinę mokyklą, nes noriu išmokti gerai kalbėti, skaityti ir rašyti lietuviškai. O jeigu kada mūsų tėvynė Lietuva bus laisva, kad galėčiau ten nuvykti ir pasikalbėti lietuviškai.

Loreta Zubrytė,
Marquette Parko lit.
mok. IV sk mokinė

SARKOFAGŲ KILMĖ

Sarkofagu senovėje buvo vadinama ypatingos rūšies klintis, kuri sunaikindavo kūną.

Plinijaus liudijimu, klintį vartodavo karstams gaminti. Toks karstas turėjo savybę per 40 dienų be pėdsakų sunaikinti jame esantį lavoną, net ir jo kaulus, išskyrus dantis.

Pats žodis sarkofagas reiškia mėsos rijiką.

TĖVELIS

Mano tėvelis yra labai geras. Jis yra gydytojas. Jis nėra toks, kaip kiti gydytojai. Kiti gydytojai eina į darbą ir pareina namo. Mano tėvelis kiekvieną sekmadienį eina į ligoninę. Baigęs kabinete dirbti, jis dažnai važiuoja į žmonių namus jų apžiūrėti.

Vieną kartą jis parėjo namo vėlai ir atsigulė. Tada suskambėjo telefonas. Vaikas serga ir jo mama nori, kad gydytojas ateitų. Jo namai toli, jau vėlu, mano tėvelis pavargęs, bet jis vistiek eina. Sunku būti gydytoju. Mano tėvelis yra geriausias tėvelis visame pasaulyje.

Magdutė Belickaitė, V sk.
"Pirmieji Žingsniai", K.
Donelaičio lit. mok. laikr.

SUŽEISTAS ŽMOGUS

Gydytojas: — Jūs blogai peršautas.

Sužeistasis: — Visi žino, kad nė vienas nebuvo gerai peršautas.

Pražydo gėlytė tėvelio dienai. Piešė Danutė Kizlaitytė, 5½ m.